

Herstel
Talent

bureau
beleidsondersteuning
college zorg en welzijn

Eindrapport - definitief protocol
naar aanleiding van project

Beter gebruik collectieve ervaringskennis door gemeenten

Eindrapport - definitief protocol naar aanleiding van project Beter gebruik collectieve ervaringskennis door gemeenten

Opdrachtgever: ZonMw
Uitvoering: Irene van de Giessen, directeur
Klazine Tuinier, projectleider
Martijn Nouwels, projectmedewerker
In samenwerking met het CZW-bureau

December 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
1. Samenvatting tussenrapport	9
2. Verslag impactmeting - pilots	10
Voorbereiding spiegelgesprek/vraagverheldering met gemeenten	10
Bereiken van de doelgroep en voorbereiding gesprek	10
Verloop spiegelgesprek	11
Evaluatie	11
Van ervaringen naar collectieve ervaringskennis	13
3. Definitief protocol	14
Werkwijze om de doelgroep te bereiken	14
Communicatie- en organisatiemethodes voor informatieverzameling- en verwerking van collectieve ervaringskennis van inwoners	14
Verkenning van aanpak voor het vertalen (analyseren) van collectieve ervaringskennis van inwoners naar beleid en uitvoering	14
4. Is het project geslaagd?	15
5. Voortzetting na looptijd	16
Bijlage 1 Uitgetypt verslag spiegelgesprek 14 oktober 2021	17
Bijlage 2 Uitgetypt verslag spiegelgesprek 21 oktober 2021	34
Bijlage 3 Verslag naar aanleiding van spiegelgesprek op 14 en 21 oktober 2021	53
Bijlage 4 Definitief Protocol voor de inzet van collectieve ervaringskennis en ervaringsdeskundigen door gemeenten	61

Voorwoord

Stichting HerstelTalent is ZonMw buitengewoon dankbaar voor de mogelijkheid die zij heeft gekregen om collectieve ervaringskennis van mensen te ontsluiten ten behoeve van beleidsvorming van gemeenteambtenaren. We hadden niet kunnen vermoeden dat het project een historisch punt zou markeren voor de cliëntparticipatie in Zeeland en hebben hierdoor grote verwachtingen voor de toekomst.

Het is een grote eer geweest voor ondergetekende dat de subsidie werd toegekend op naam. Bovendien was het een voorrecht om de spiegelgesprekken te mogen leiden en met eigen ogen waar te mogen nemen wat een en ander voor effect had op de betrokken deelnemers. Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken voor de grote krachtsinspanning van het gehele team HerstelTalent om dit project tot een goed einde te brengen

Irene van de Giessen, directeur Stichting HerstelTalent

Inleiding

Stichting HerstelTalent begeleidt mensen waarvan het leven ernstig ontwricht is geraakt door verlies, handicap, ziekte, kwetsbaarheid, armoede of andere (psycho)sociale problematiek. Het herstelproces van deze mensen wordt ondersteund door begeleiding op gebied van huisvesting, financiën, sociaal-, psychisch-, lichamelijk- en praktisch functioneren, zingeving en dagbesteding. De medewerkers van HerstelTalent doen dit door ervaringskennis deskundig in te zetten.

HerstelTalent heeft medewerkers die ervaringsdeskundig zijn op gebied van het doormaken van ernstige ontwrichtingen (psychisch, fysiek, psychosociaal) in hun leven en het herstel hiervan. In Zeeland zijn zij één van de weinigen die zowel het cliëntperspectief als het ervaringsdeskundig perspectief vertegenwoordigen.

HerstelTalent neemt regelmatig deel aan overlegstructuren op beleids- en inwonersniveau. Zo betreft ook het CZW-bureau (College Zorg en Welzijn) HerstelTalent regelmatig bij haar overleggen. Het CZW-bureau, een bestuurlijk overleg, ondersteunt de dertien Zeeuwse gemeenten en de provincie bij het vormen van beleid. Het CZW-bureau heeft aangegeven dat zij collectieve ervaringskennis beter wil kunnen ontsluiten en benutten. Onder andere rond beleid voor 'mensen met verward gedrag'. Collectieve ervaringskennis is een brede bron aan kennis die gezamenlijk wordt opgebouwd door met een groep te reflecteren op gedeelde levenservaringen. Voorbeelden van deze groepen zijn: intervisie, focusgroepen, opleidingsgroepen, herstelgroepen en peer-support groepen.

In het contact tussen HerstelTalent en het CZW-bureau werd duidelijk dat een concrete aanpak voor het ontsluiten en benutten van collectieve ervaringskennis door gemeenten ontbreekt. Dit werd ook bevestigd door diverse gemeenten. Daarom wilden HerstelTalent, het CZW-bureau en de gemeenten zich gezamenlijk inzetten om een oplossing te vinden voor dit probleem. Binnen dit project heeft HerstelTalent het CZW-bureau en gemeenten ondersteund bij het formuleren van een praktische aanpak. Het project richtte zich op de doelgroep inwoners met verward gedrag (hierna: inwoners). Hoewel de term 'verward gedrag' wordt gebruikt, betreft dit in de praktijk een bredere groep mensen.¹ Ook inwoners die tegen belemmeringen in het functioneren in deze maatschappij aanlopen en daardoor problemen ondervinden zijn onderdeel van de doelgroep.

¹ In dit verslag wordt de term met enige regelmaat wel gebruikt omdat dit de gangbare formulering is binnen gemeente, zorg en veiligheid. Vanuit ervaringsdeskundig perspectief vinden wij deze term 'ongelukkig gekozen' en gebruiken wij hem doorgaans niet.

Dit rapport bestaat uit vijf onderdelen:

1. Het eerste hoofdstuk is een samenvatting van het tussenrapport wat apart bij dit eindrapport is verstuurd. Het tussenrapport bevat het resultaat van de interviews samengevat in een advies en een concept protocol aan het CZW-bureau en de 13 Zeeuwse gemeenten.
2. In het tweede hoofdstuk staat een verslag van de impactmeting van de activiteiten gedurende het project. Daarnaast worden op basis van de impactmeting (eventuele) aanpassingen op het concept protocol beschreven.
3. Het derde hoofdstuk beschrijft een definitief protocol voor het CZW-bureau en gemeenten en bevat de volgende onderdelen:
 - a. Werkwijze om de doelgroep te bereiken (formeel- en informeel netwerk);
 - b. Communicatie- en organisatie methodes voor informatieverzameling- en verwerking van collectieve ervaringskennis van inwoners;
 - c. Verkenning van aanpak voor het vertalen (analyseren) van collectieve ervaringskennis van inwoners naar beleid en uitvoering.
4. Hoofdstuk vier evalueert in hoeverre het project geslaagd.
5. Het vijfde en laatste hoofdstuk gaat in op hoe het project in de toekomst voortgezet kan worden.

1. Samenvatting tussenrapport

Tijdens het project zijn in totaal tien beleidsmedewerkers van diverse Zeeuwse gemeenten geïnterviewd over hoe zij op dit moment collectieve ervaringskennis van hun inwoners betrekken bij beleid. Uit de interviews bleek dat dit nu nauwelijks gebeurt. Als het al gebeurt is het vaak op onderwerpen zoals leefomgeving of wegenbouw, maar niet voor de mensen die te maken hebben met o.a. beschermd wonen of de maatschappelijk opvang. Unaniem zien alle beleidsmedewerkers wel de meerwaarde in van het betrekken van de ervaringen van hun inwoners voor wie zij beleid schrijven. Er zijn verschillende manieren genoemd waarop dit zou kunnen: zoals het opzetten van een burgerplatform, focusgroepen, vragenlijsten of lunchen met de doelgroep. Beleidsmedewerkers ervaren handelingsverlegenheid in het ophalen van de collectieve ervaringskennis. Dit zouden zij graag uitbesteden aan een ervaringsdeskundige.

Tijdens de interviews bleek dat er een spraakverwarring bestaat rondom de verschillende soorten inzet van ervaringskennis, de termen ervaringen en ervaringsdeskundigheid. Er is behoefte aan meer kennis op dit gebied.

Verder werd genoemd dat het belangrijk is om binnen een gemeente ruimte te maken voor de inzet van collectieve ervaringskennis zodat er draagvlak is. Dit draagvlak kan bijvoorbeeld gecreëerd worden door ervaringsdeskundigen te betrekken bij de uitvoering van beleid.

Op basis van de interviews is een protocol geschreven voor de werkwijze die gemeenten kunnen hanteren om collectieve ervaringskennis te ontsluiten. Uit de vele opties die genoemd zijn, is er vooralsnog gekozen voor het inzetten van spiegelgesprekken.

Het spiegelgesprek wordt geleid door een ervaringsdeskundige die door middel van vraagstelling groepsreflectie op gang brengt zodat het gesprek collectieve ervaringskennis oplevert. De beleidsmedewerkers van de gemeente zijn aanwezig bij dit gesprek. De ervaringen die worden opgehaald bij het spiegelgesprek worden bewerkt door een ervaringsdeskundige tot een bruikbaar verslag als input voor beleid.

Het tussenrapport waarin het advies en protocol uitgebreid beschreven staan wordt als apart document bij dit eindrapport verzonden.

2. Verslag impactmeting - pilots

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de pilots zijn verlopen. Daarnaast worden eventuele verbeteringen aan het concept protocol beschreven.

Vorbereiding spiegelgesprek/vraagverheldering met gemeenten

De pilots zijn uitgevoerd zoals beschreven in het concept protocol. De eerste stappen van het concept protocol besteden aandacht aan de voorbereiding met de gemeente die deelneemt aan de pilot. Er waren twee geïnteresseerde gemeenten. Beiden kozen voor een onderwerp rondom beschermd wonen. Tijdens het voorbereidende gesprek met een aantal beleidsmedewerkers bleek al snel dat een beperkte vraagstelling belangrijk is. Dit betekent dat een concrete vraag de voorkeur heeft zodat vooraf duidelijk is op welke vraag de beleidsmedewerkers in ieder geval een antwoord willen hebben. Dit bleek lastig te vatten in één voorbereidend gesprek. Daarom is gekozen voor twee uitgebreide voorbereidende gesprekken plus een aantal korte momenten van afstemming daaromheen. Het eerste gesprek was met name verkennend waarbij het tweede gesprek meer concrete vraagstukken opleverde. Dit tweede gesprek is een toevoeging aan het concept protocol. Een belangrijk onderdeel van het voorbereidende gesprek was uitleg aan de beleidsmedewerkers over het verschil tussen het uitvragen van ervaringen en de wens van beleidsmedewerkers om antwoord te krijgen op beleidsvragen. Tijdens het spiegelgesprek worden nadrukkelijk ervaringen verzamelt, die na vertaling door de ervaringsdeskundige, leiden tot antwoorden op de beleidsvragen. Deze uitleg is van belang omdat het spiegelgesprek dus niet tot directe antwoorden op beleidsvragen leidt maar indirect via vertaling door ervaringsdeskundigen. Een voorbeeld is dat beleidsmedewerkers wilden weten wat mensen nodig hebben voor daginvulling. Het antwoord hierop was dat veel mensen een tekort hebben aan financiën waardoor zij hun daginvulling niet naar wens kunnen uitvoeren. Dit wordt weer 'terugvertaald' naar beleidstaal als dat financiën dus een aandachtspunt zijn als het gaat om dagbesteding. Op de vraag naar dagbesteding kwam dus geen rechtstreeks antwoord zoals: ik wil graag werken, schilderen of sporten.

Tijdens het voorbereidend gesprek is ook aandacht besteedt aan de gewenste doelgroep. Denk aan leeftijd, woonplaats, man, vrouw en ervaring met een bepaald beleidsonderwerp.

Bereiken van de doelgroep en voorbereiding gesprek

Na de voorbereidende gesprekken is de pilot gepland en zijn er mensen benaderd die wilden deelnemen aan de spiegelgesprekken. Dit is op diverse manieren gebeurd. Allereerst zijn er advertenties geplaatst op sociale media, er is een oproep gedaan via de PZC (Provinciale Zeeuwse Courant) en Omroep Zeeland, het bestaande netwerk van HerstelTalent is gemaild met de vraag of zij deelnemers wisten (denk aan hulpverleners en beschermde woonvormen). Tot slot zijn mensen uit de doelgroep direct benaderd per mail of telefonisch. Dit leverde voor het eerste spiegelgesprek negen deelnemers op en voor het tweede spiegelgesprek elf. Alle mensen die zich hebben aangemeld zijn ook gekomen. Een belangrijk aspect hierbij was dat mensen vervoer werd aangeboden en dat er een vergoeding stond tegenover deelname. Alle deelnemers zijn van tevoren telefonisch benaderd met uitleg over het verloop van het gesprek en eventuele praktische afspraken.

Verloop spiegelgesprek

De spiegelgesprekken zijn gehouden op 14 en 21 oktober 2021 in het Zelfregiecentrum in Middelburg. Beide bijeenkomsten zijn hetzelfde uitgevoerd. Alle deelnemers werden gelijk behandeld. Zowel de mensen die kennis kwamen brengen (deelnemers vanuit de doelgroep) als de mensen die kennis kwamen halen (luisteraars vanuit de gemeente). Dit betekende dat iedereen aan het begin van de bijeenkomst een sticker kreeg waarop hij/zij zijn of haar voornaam kon schrijven. Ook tekende elke aanwezige een privacyverklaring. Dit was belangrijk om de gelijkwaardigheid tussen de aanwezigen te waarborgen.

Normaal zitten mensen die deelnemen aan een spiegelgesprek in een u vorm waarbij de luisteraars om hen heen zitten. Omdat de deelnemers aan het spiegelgesprek vaak ervaring hebben met bedreigende situaties in hun leven is ervoor gekozen om de luisteraars tegenover de sprekers op te stellen tijdens het gesprek. Zo konden mensen elkaar aankijken (dit is een aanpassing op het protocol voor een spiegelgesprek).

Vanuit de gemeenten waren er diverse beleidsmedewerkers aanwezig en tijdens de tweede bijeenkomst ook twee wethouders en een beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid. De beide gesprekken zijn opgenomen om later uitgetypt te worden ter voorbereiding op het verslag van de bijeenkomst (zie bijlage 1, 2 en 3).

Aan het begin van de bijeenkomst hebben alle aanwezigen zich voorgesteld op dezelfde manier: namelijk door het noemen van hun voornaam en woonplaats. Dit was belangrijk in verband met de gelijkwaardigheid en daarmee veiligheid om te delen.

Het eerste deel van de bijeenkomst stelde de ervaringsdeskundige die het gesprek leidde enkel vragen aan de deelnemers. Aan het einde van het gesprek kregen de beleidsmedewerkers gelegenheid om eventuele aanvullende vragen te stellen. Nadrukkelijk was het niet de bedoeling om in discussie te gaan.

Evaluatie

Alle deelnemers en luisteraars zijn vragen gesteld ter evaluatie. Hieronder leest u een samenvatting van hun reacties.

Evaluatie deelnemers

Alle deelnemers aan de pilot gesprekken zijn drie evaluatievragen gesteld. Van de twintig deelnemers hebben er tien gereageerd.

De volgende vragen zijn gesteld:

1. Wat vond je fijn aan de bijeenkomst?
2. Wat vond je niet prettig aan de bijeenkomst?
3. Wat vergeet je niet meer van deze bijeenkomst?

Hieronder volgt per vraag een samenvatting van de reacties.

1. Wat vond je fijn aan de bijeenkomst?

- Er waren duidelijk regels;
- Ik had het gevoel dat ik serieus werd genomen door de mensen van de gemeente;
- Ik vond de ambtenaren betrokken;
- Er werden veel verschillende kanten van het onderwerp bekeken;

- Ik vond het leerzaam om te horen hoe anderen tegen het onderwerp aankeken;
- Dat ik eerst rustig koffie kon drinken en kletsen;
- Dat ik mijn ervaringen kon delen;
- Er was respect voor elkaars mening;
- De vriendelijke ontvangst;
- De openheid;
- Ik vond het fijn dat er zoveel mensen waren;
- Ik vond het fijn dat mijn begeleider en hond erbij mochten zijn;
- Ik vond het fijn om te merken dat ik niet alleen ben in mijn ervaringen.

2. Wat vond je niet prettig aan de bijeenkomst?

- Twee uur is best wel lang;
- Het tegenover elkaar zitten;
- Een gemixte groep van ambtenaren en met (oud) BW-bewoners had ik ook fijn gevonden, maar dan was de duidelijkheid wel weggeweest;
- Ik vond het niet prettig dat niet iedereen antwoord af.

3. Wat vergeet je niet meer van deze bijeenkomst?

- De prettige sfeer;
- Dat mensen zo goed naar elkaar luisteren en elkaar aanvulden;
- De interesse in elkaar;
- De vriendelijkheid van de mensen, terwijl ik er best tegenop zag;
- De ervaringen van de anderen zijn onvergetelijk;
- Hoeveel verschil er is binnen de psychiatrie;
- Dat mensen al zover gekomen zijn.

Uit de reacties blijkt dat de deelnemers de bijeenkomsten als positief hebben ervaren. Met name het serieus genomen voelen, het delen van de ervaringen en naar het elkaar luisteren in een positieve, veilige sfeer valt op. Deze positieve ervaringen zijn een interessant 'bijeffect' van de gesprekken die in eerste instantie bedoeld zijn om ervaringskennis te delen met de beleidsmedewerkers. Zo lijkt het mes aan twee kanten te snijden.

Ook de beleidsmedewerkers hebben de bijeenkomsten als positief ervaren. Zij hebben dezelfde vragen gehad als de deelnemers plus een extra vraag over de meerwaarde van het verslag over de bijeenkomst.

De beleidsmedewerkers noemden als kernpunten:

- Het directe contact met de doelgroep;
- De nieuwe informatie die het oplevert;
- De indrukwekkende verhalen;

Het verslag zagen zijn als zeer waardevol ter onderbouwing van hun beleid.

Van ervaringen naar collectieve ervaringskennis

Zoals beschreven zijn de gesprekken opgenomen. Deze zijn vervolgens uitgetypt. De uitgetypte verslagen zijn geanalyseerd op thema's die pasten bij de vragen van de beleidsmedewerkers om zo een antwoord te formuleren op hun vraag. De verschillende zijn gemarkeerd met diverse kleuren. Vervolgens zijn deze quotes door twee ervaringsdeskundigen beoordeeld en vertaald naar collectieve ervaringskennis per thema. Deze informatie is vergeleken met wereldwijde collectieve ervaringskennis op deze thema's. Het verslag is verstuurd naar de aanwezige beleidsmedewerkers. Omdat het twee bijeenkomsten met een soortgelijk thema betrof hebben alle aanwezigen hetzelfde verslag ontvangen. Dit verslag is opgenomen in bijlage 3.

3. Definitief protocol

In dit hoofdstuk gaan we in op de werkwijze om de doelgroep te bereiken, de communicatie- en organisatie methodes voor informatieverzameling- en verwerking van collectieve ervaringskennis van de inwoners en een verkenning van de aanpak voor het vertalen (analyseren) van collectieve ervaringskennis van inwoners naar beleid en uitvoering.

Op basis van deze informatie en de pilots/impactmeting (beschreven in hoofdstuk 2) zijn diverse aanpassingen gedaan op het concept protocol. Het definitieve protocol is opgenomen als bijlage 4.

Werkwijze om de doelgroep te bereiken

De werkwijze om de doelgroep te bereiken staat in het tussenrapport beschreven. Op deze werkwijze zijn een aantal aanpassingen gedaan ten opzichte van het concept protocol. Deze staan beschreven in hoofdstuk 2 onder de kop 'bereiken doelgroep'.

Communicatie- en organisatiemethodes voor informatieverzameling- en verwerking van collectieve ervaringskennis van inwoners

Er zijn verschillende manieren om collectieve ervaringskennis te verzamelen en verwerken. In dit project is gekozen voor het spiegelgesprek als werkvorm. Uiteraard zijn er nog andere manieren en valt er op deze werkwijze het één en ander aan te merken. Op basis van de behoefte van de beleidsmedewerkers in dit onderzoek is voor deze manier gekozen en dit bleek aan te sluiten bij hun wensen. Dit blijkt ook uit de evaluaties van zowel deelnemers als luisteraars. De werkwijze werd zeer positief ontvangen. Het is zeker de moeite waard om in de toekomst andere methodes om collectieve ervaringskennis te verzamelen te verkennen en uit te proberen.

Verkenning van aanpak voor het vertalen (analyseren) van collectieve ervaringskennis van inwoners naar beleid en uitvoering

Voor de analyse van de collectieve ervaringskennis is in deze pilot gebruik gemaakt van reguliere analysemethodes die toegepast worden bij kwalitatief onderzoek. Deze methode is geschikt omdat zowel bij collectieve ervaringskennis als bij kwalitatief onderzoek de betekenisgeving en ervaringen van de deelnemers centraal staan. Daarbij is de informatie gekoppeld aan wereldwijde ervaringskennis door twee ervaringsdeskundigen.

4. Is het project geslaagd?

Wanneer strikt gekeken wordt naar de uitvoering van het plan van aanpak voor dit project is het geheel zeker geslaagd. Alle onderdelen zijn uitgevoerd binnen de afgesproken termijnen en financiële mogelijkheden.

Wanneer er verder wordt gekeken naar het project is er sprake van een historisch moment in de Zeeuwse geschiedenis. Nooit eerder werden ervaringen van inwoners die behoren tot de doelgroep van dit project betrokken bij het maken van beleid. Uit alle reacties, zowel van de inwoners als de beleidsmedewerkers, blijkt de enorme impact van dit project. De erkenning, de herkenning, het gehoord worden, het mogen zijn en serieus genomen worden en nemen werd als buitengewoon indrukwekkend ervaren. De inkijk in de wereld van de mensen die beschermd wonen was voor de beleidsmedewerkers van grote invloed. Om één van de aanwezige beleidsmedewerkers te citeren: 'Ik wist niet dat het zó erg was' en 'Ik spreek deze mensen normaal nooit'. Hiermee is wat ons betreft de het project meer dan geslaagd. De roep vanuit zowel de gemeenten als de inwoners om een vervolg is groot.

5. Voortzetting na looptijd

Vanuit de gemeenten ligt er de wens om dit project te vervolgen. Hoe dit gerealiseerd kan worden is vooralsnog niet duidelijk. Dit hangt met name af van financiering. Hierover worden verkennende gesprekken gevoerd. Hoopgevend is dat de aanwezige beleidsmedewerkers nu al verzoeken hebben gedaan voor vervolg spiegelgesprekken bijvoorbeeld ter evaluatie of met naasten van hun doelgroep.

Bijlage 1 Uitgetypt verslag spiegelgesprek 14 oktober 2021

Uitgetypt verslag spiegelgesprek

Wat is er nodig wanneer mensen zelfstandig gaan wonen vanuit een Beschermde Woonvorm?

Verslag naar aanleiding van spiegelgesprek op 14 oktober 2021

Onderdeel van het project: Beter gebruik maken van collectieve ervaringskennis door gemeenten.

Spiegelgesprek ten behoeve van pilotproject: 'Beter gebruik maken van collectieve ervaringskennis door gemeenten'.

Disclaimer:

Dit verslag is een uitgetypte versie van de geluidsopname die gemaakt is tijdens het spiegelgesprek op 14 oktober 2021. Niet alle tekst was goed te horen voor degene die het hebben uitgetypt, daarom staan er op die plekken (...). Daarnaast is dit een ruwe versie die niet is gecheckt op spelling en grammatica. Dit verslag is gebruikt om de lijnen van collectieve ervaringskennis te verzamelen en hoeft daarom grammaticaal niet op orde te zijn. Het is puur ter informatie en onderliggend aan het eindrapport. De namen in het verslag zijn vervangen door X.

Voorstellen van Irene.

Bijzondere groep mensen bij elkaar.

2 delen: zelfstandig wonen maar beschermd gewoond of zelfstandig wonen en per ongeluk weer beschermd zijn gaan wonen. Heel veel kennis over het vraagstuk waar heb je behoefte aan als je vanuit beschermd wonen zelfstandig gaat wonen.

Aan de andere kant zitten mensen van de gemeente die heel veel behoefte hebben aan deze kennis en dat is heel speciaal.

Was soms lastig om uit de instelling te komen, niet eens het terrein af komen.

'Soms is het ook fijn om daar te blijven.'

Klopt, soms is het veilig om daar te blijven. Absoluut. We doen dit op een bijzondere manier vandaag. Dat heet een spiegelgesprek. En normaal zitten er 2 u vormen achter elkaar, maar omdat ik dacht dat niet iedereen het prettig zou vinden als er iemand in je nek zit, misschien moeten we de mensen van de gemeente maar tegenover jullie zetten zodat jullie elkaar kunnen zien. Het is niet de bedoeling om met elkaar in discussie te gaan maar er mogen wel verhelderende vragen gesteld worden.

De mensen van de gemeente mogen vooral luisteren en schrijven.

We gaan het alleen op een heel gelijkaardige manier doen. Dat betekent dat ik niet ga vragen in welke gemeenten ze werken. Ik ga vragen waar woon je en hoelang woon je er al?

Zullen we hier maar gewoon beginnen?

Woont 5 jaar in Vlissingen,

Woont sinds 2004 in Middelburg

Woont 1,5 jaar in Kruiningen

Woont 8 jaar in Nieuw Damen (gemeente Hulst)

Woont 7 jaar in Hoek

Woont 16 jaar in Bergen op Zoom

Woont in Walsoren 2x

Woont sinds 2013 in Middelburg

(...)

Woont sinds 2016 in Goes

Woont 2 jaar in Goes

Woont 31 jaar in Baarland

Woont sinds 5 jaar in Hoogezande

Woont bij sinds 3 maanden weer bij vriend in Goes, daarvoor 3 jaar in beschermd wonen in Vlissingen

Woont in Middelburg 24 jaar

Woont 6 jaar in Vlissingen
Woont in Hoogezande sinds 6 jaar
Woont in Vlissingen, al ongeveer 15 jaar.

Zoals ik al zei is een spiegelgesprek ervoor om zoveel mogelijk informatie binnen te halen. Er was een hele lange tijd dat gemeenten niet veel te maken hadden met mensen met psychiatrische aandoeningen enz. (...WMO?) Daarvoor hadden gemeenten daar niet veel mee te maken en als ze dan nu iets moeten schrijven over de groep mensen die beschermd gaan wonen of die juist zelfstandig gaan wonen is het misschien wel handig als we weten hoe zij het beleven en wat zij belangrijk vinden. Wij zullen geen namen opschrijven en de gemeente zal het alleen voor de beleidsstukken gebruiken. Wie zijn de communicatiemedewerkers? Wat houdt dat precies in? Misschien kunnen ze dat zelf vertellen?

Wij zijn zelfstandige en worden ingehuurd door de gemeenten van Zeeland om de nieuwe regiovisie te visualiseren zodat die duidelijk gepresenteerd kan worden naar raden van de gemeenten.

Wat is dan een regiovisie (...)

Gemeente wordt gevraagd om een nieuw beleid te maken, bijvoorbeeld hoe gaan we beschermd wonen oppakken. Dat is een heel proces, dan is het juist zo heel belangrijk dat we naar jullie luisteren. Van de mensen uit de praktijk te horen waar ze tegenaan lopen en die weten het beste hoe bepaalde problemen aangepakt kunnen worden. Daarom luisteren wij mee en we zijn heel blij met de informatie die we van jullie krijgen. En zo kunnen we de gemeenten ook helpen.

Waarom kan een WMO vraag dagbesteding niet samen met vrijwilligerswerk?

Dat is echt een heel ander verhaal, daar kunnen we het echt een keer over hebben maar nu gaan we het daar niet over hebben. Het is een heel belangrijke vraag maar deze mensen zitten daar vooral om al de woorden die jullie gaan uitspreken moeten heel precies beschreven worden zodat jullie niet het idee hebben van: ...

X is van het denkwerk en ik ben van het maakwerk. Ik teken en maak foto's.

(Er wordt besproken of er wel of geen foto's gemaakt mogen worden)

Waarom willen jullie hier zo graag aan mee doen?

- Een beetje verkennend, horen hoe het is om beschermd te wonen.
- Een succesverhaal vertellen er komt zoveel bij kijken waar je niet altijd bij stil staat als je erin stapt.
- Ik heb het nodig wat heb ik nodig om te zorgen dat je veilig bent en veilig zelfstandig kan wonen? Eigenlijk hebben jullie informatie te kort.

- *Wat heb je nodig van de gemeente om zelfstandig te kunnen wonen? En te kunnen blijven wonen?*

Zij zitten daar vooral omdat ze dat van jullie willen horen he?

- *1 advies voor je: inschrijven bij de woningstichting. Dat is niet zo moeilijk.*

We gaan zo verder praten over wat er allemaal nodig is.

Je hebt meer nodig dan alleen inschrijven, dat is de eerste stap.

- *Ik vind het belangrijk dat gemeenten ook weten wat iemand echt nodig heeft qua indicatie enz. om zelfstandig te kunnen wonen. Zeker als het heel veel wordt wegbezuinigd vanuit de WMO.*

Ik hoor al heel veel ervaring daar zitten. Weer een heel nieuw thema wat ingebracht wordt.

- *Ik heb wel gemerkt dat de eisen van de WMO-haaks staan tegenover het beleid beschermd wonen. En dat daardoor mensen niet op zichzelf kunnen of een beschermde woonvorm niet in kunnen.*

Oké, heel beleidsmatige dingen.

- *Mijn ouders zijn op latere leeftijd beschermd wonen gaan doen en nu wil ik zelfstandig gaan wonen en daar komt veel bij kijken zoals dagelijkse dingen. Eten hoe moet ik dan doen, en alleen al de verhuizing op zich en dat zijn allemaal wel dingen dat is nogal wat.*

Het zijn allemaal wel dingen, die ik hoor, waarvan ik denk dat ze een interessant gesprek gaan opleveren.

- *Ik heb hiervoor in een studentenhuus gewoond en toen het niet zo goed ging kwam ik daar ook terecht en toen dat was een totaal andere wereld, helemaal omschakelen en dat was ook wel heel lastig. Daarom zit ik hier ook om te kijken of hoe anderen daarover denken*

Weet je ook wat dingen voor de gemeenten? Waar zij rekening mee kunnen houden bij dit soort trajecten?

- *Ja, op zich wel. Ik zit nu (...Orionis...volgende week beginnen) en ik denkt dat het allemaal wel wat meer moeite kost dan bij een gewoon persoon.*

Jij zegt: een normaal persoon. Jij bent ook normaal maar je hebt wel specifieke dingen nodig om aan het werk te kunnen.

- *Ik woon deels op mijzelf dus wil daar informatie over geven maar ook om stigma in te smoren. En om te zien dat we eigenlijk normale mensen zijn en dat het fijner is dat we kunnen werken in een normale omgeving zonder dat we in een groepje blijven zitten.*

Een duidelijke missie/visie.

X van HerstelTalent is mijn begeleidster zeg maar en ik stroom vanuit het sociaal pension, morgen krijg ik de sleutels van mijn huis na 2 jaar in het sociaal pension te hebben gewoond. Zij stelde dit voor en ik doe wel mee. Ik ben open en eerlijk en weet wat de vragen zijn. Niet echt een speciaal gevoel ofzo.

Volgende vraag. Toen ik na, heel lang in een instelling gewoond te hebben op mezelf ging wonen vond iedereen dat heel leuk en fantastisch. En dat dacht ik zelf ook maar ik vond het ook wel een beetje eng. En ik was ook heel bang dat mensen mij raar zouden vinden als ik in een buurt zou wonen. Ik wist niet hoe ik moest koken en hoe ik het moest doen met geld.

Hebben de mensen die beschermd wonen, wat was hun beeld? Wat is hun beeld? Hoe is het als je straks in de maatschappij gaat wonen? Waar zie je tegenop? Waar ben je onzeker over?

- *Waar ik echt tegenaan liep was, 3 jaar in een woonvorm, ik kreeg een uitkering van Orionis. Ik ging weer terug wonen bij mijn vriend en omdat hij een inkomen had verviel gelijk mijn inkomen en moest ik ook gelijk gaan werken en dat is best pittig als je zelfstandig gaat wonen en je moet gelijk een betaalde baan en ik doe ook vrijwilligerswerk daarnaast, hoe begrenst je dat? Want ik begon met 10 uur en vorige maand hebben ze me verleid om 25 uur per maand te werken en ik kwam erachter dat ik terug moest naar de 10 uur want dit is niet haalbaar.*

Maar hoe zit dat dan? Voor iemand die er niet veel vanaf weet? Ik krijg een mevrouw tegenover me die zegt: ik kom uit een beschermde woonvorm dat zou ik niet gelijk verwachten dat je direct 40 uur kan werken.

- *Toch wel. Ik ben nooit afgekeurd voor werken. Ik ben gestopt met werken toen ik mijn tweeling kreeg. En de afspraak was ik zou 2 jaar voor de kinderen zorgen en dan zou ik terugkomen maar dat is heel anders gegaan. Vader ging er vandoor, ik zat thuis met de kinderen, werd ziek enz. maar omdat je zelf ontslag hebt genomen krijg je geen arbeidsongeschiktheidsuitkering. Toen ik in de woonvorm terecht kwam zeiden ze van Orionis, we vind je eigenlijk niet arbeidsgeschikt dus je krijgt van ons een uitkering die heb ik dus netjes 3 jaar gekregen. Maar op het moment dat ik weer terug*

ging verhuizen naar mijn vriend verviel in een keer heel die uitkering weg en ik moest zelfs nog meer betalen voor die dagen dat ik in mei had gewerkt.

Ik denk dan: Ik kan me voorstellen dat er paniek optreedt?

- *Dan voel je wel stress ja.*

Had je iemand waar je naar toe kon? Om hulp te zoeken? Hoe moet dit nou?

- *Mijn partner.*

Kon je nog terecht bij de woonvorm?

- *Op het moment dat je daar vertrekt, houdt het daar helemaal op.*

Wat vond je daarvan?

- *Ze boden mij wel beschermd wonen thuis aan maar daar komt het grapje maar dan was ik al het geld wat ik nu verdien kwijt aan (...) aan het ene uurtje per week dat ze met mij kwamen praten dus dat was financieel niet haalbaar.*
- *Ik heb laten uitrekenen wat ik dan aan eigen bijdrage moest betalen dat was dan al het geld wat ik nu verdiende dat moest ik dan weer inleveren.*

Over het weer teruggaan naar de maatschappij? Zag je tegen dingen op?

- *Ik heb 2 jaar lang heel hard geroepen: ik blijf gewoon beschermd wonen ik ga niet meer alleen. Ik was bij mijn vriend. Toen belde de woonvorm: er is Corona. Toen heb ik 3 maanden bij mijn vriend gezeten, toen mocht ik ineens terug. Toen een paar maanden door hobbelt. Toen weer niet meer naar huis, het heeft 1 voordeel gehad. Eigenlijk mag je maar 30 dagen per jaar weg zijn en dat is raar voor iemand die wil leren op zichzelf te gaan wonen. Maar door corona kwamen we erachter dat het wel goed met elkaar ging dus dat het wel zou lukken maar het was een rare situatie; je bent wel welkom, je bent niet welkom.*

Jij woont ook beschermd, als jij naar de maatschappij kijkt, wat zijn dingen waar jij tegenop ziet?

- *Ik heb al eerder zelfstandig gewoond, ik ben toen naar Emergis verhuisd en vanuit daar ook weer zelfstandig gaan wonen en dat viel in een keer heel zwaar want ze zouden vanuit Emergis voor (...) zorgen maar dat liep fout. Dus het ging helemaal fout, ik wist niet meer hoe het moest. Na 2 jaar Emergis was ik het gewoon helemaal kwijt maar dat niet alleen. Het was ook het weer oppakken. Dat is iets waar ik op hoop: Hoe ga ik dat weer oppakken.*

Wat zou jij nodig hebben als je zelfstandig woont?

- *Handvatten en een soort dagindeling, iets van je staat op en dan ga je dit doen en dan dat. dus een soort planning.*

Wie moet dat dan doen? Een hulpverlener of een buurvrouw?

- *Ik denk in de eerste instantie, omdat ik nog steeds onder begeleiding ben van de Zeeuwse gronden dat zij dat dan moeten doen.*

En twijfel je daar over? Of dat wel of niet gebeurt?

- *Omdat het al wel eens fout is gegaan ben ik bang dat het weer fout gaat. Dus weet je, dat ik heb ik nodig dat ik zeker weet dat Zeeuwse gronden me verder gaat begeleiden.*
- *Er zijn heel veel dingen waar ik geen verstand van heb zoals huurcontract ondertekenen, wanneer dat zou plaats vinden. De omgeving verkennen, straatvrees gehad. Als je in een nieuwe omgeving komt is het al lastig om op straat te komen of naar een winkel gaan op bepaalde tijden. Je loopt er vaak tegenaan dat je iemand nodig hebt en dan zou een ondersteund iemand vaak wel helpend zijn.*

En die ondersteunende persoon, wat voor dingen moet die kunnen? Hoe moet die bereikbaar zijn? Wat is belangrijk?

- *Wat ik net zei*

's Avonds of in het weekend?

- *Waar ik nu zit gaat het goed omdat ik daar de ondersteuning heb maar nu ga ik zelfstandig en dan is er niemand meer en dan mis je die persoon tegen wie je zegt ik ga daar en daarnaartoe.*

Is dat ook iets dat je zegt van: ik vind het ook wel een beetje koud dat je ineens uit zo'n beschermde woonvorm komt. Dat zeg jij ook: dan is het helemaal klaar.

- *Ja, zo denk ik er wel een beetje over ja. Dat is lastig om mee om te gaan. Je wordt wel een beetje voor de leeuwen gegooid op deze manier.*

Wat zou beter werken?

- *Ik zou het niet weten.*

Zou bijvoorbeeld even contact met de beschermde woonvorm, een jaar, iets op kan leveren? Dat je daar een bakkie kan gaan doen?

- *Ik denk dat dat geen probleem is hoor maar dan moet je wel in de buurt wonen.*

En dat is de vraag of dat gaat gebeuren.

(...) zelfstandigheid. Ik heb bijstand en opeens komt het door instanties die achter je staan ontdek je dat er meer is waar je een beroep op kan doen. Het zou beter zijn als zo'n instantie die dan kan pushen, druk kan zetten. Het zou beter zijn hoe je dat zelf kan doen, zelf kan regelen. Het is namelijk een positieve mindset dat je dat zelf creëert.

Terecht zeg jij: ik heb nu mensen die me dat verteld hebben maar ik kan me voorstellen dat er mensen zijn die die kennis niet hebben.

En je woont nu ook beschermd?

Nee, sinds een week woon zelfstandig.

Waar zag jij tegenop toen je weer zelfstandig moest gaan wonen?

- *Ik ben erachter gekomen dat de omgeving, dat je niet zegt: graag gedaan en dat je toch gaat laten zien, in mijn geval heb ik alleen autisme. Als je zegt: ik kom van Emergis dan denken ze dat je in het verleden misschien gekke dingen hebt gedaan. Dus je wil niet dat ze dat weten.*

Voelt dat als zwaar, dat je dat geheim met je meedraagt?

- *Ja, maar je neemt het gewoon over. Zelf op de groep. Er zijn mensen die hebben een heel boekje. Je ziet, ik help jou. We geven om je, en we willen je helpen.*

Dat is ook een punt van aandacht. Om een balans te zoeken tussen het opvolgen van adviezen en het maken van eigen keuzes. Dat je misschien een andere kant op wil dan zij voor je bedacht hadden.

X, jij woont op jezelf. Waar zag jij tegenop in het kader van weer zelfstandig wonen?

- *- Als het echt niet goed gaat heb ik iemand waar ik leuke dingen mee kan doen. Dat is heel belangrijk. Dat had ik eerst niet. Het is goed dat je goede vrienden hebt waar je dat wel mee kan doen.*

Stel dat jij nou zelfstandig woont, blijven die dan bij jou? Of maak je je daar ook zorgen over?

- *Ik het weekend wel.*

Zijn er andere dingen waar je je zorgen over maakt?

- *Ik heb een verslaving gehad en ik ben heel bang dat dat weer terugkomt. Het zou wel kunnen.*

Is die angst groter wanneer je zelfstandig woont dan wanneer je beschermd woont?

in een beschermde woonvorm wel meer controle, ze zien veel en de sociale controle is wat meer. Soms een beetje te vind ik. Maar dat heb ik dan als ik zelfstandig woon niet meer.

Denk jij dan dat als je zelfstandig woont dat, dat mogelijk zou zijn om een stukje van die sociale controle toch te hebben?

- *Ja, dat zou fijn zijn. Dat er een social worker ofzo bijvoorbeeld langs komt. En dat ze bijvoorbeeld mee eten ofzo. Dat ze even checken of het goed gaat.*

X, jij zit in een bijzonder situatie. Jij woont zelfstandig maar ze hebben geadviseerd om beschermd te gaan wonen. Is het zo dat je beschermd wil gaan wonen? Of heeft zelfstandig wonen je voorkeur?

- *Ja ik ben 2,5 jaar thuis geweest toen kwam ik alleen te staan door de verkeerde mensen. Dochter 23 uit huis, niet met vreugde. Samenwonen met vriend. Toen was ik alleen in een heel grote flat. Toen heb ik me ingeschreven voor ander huis, dicht bij dochter. Woon nog steeds naar mijn zin. Wel veel herrie gehad, drummer naast me enz.*

Je zegt: ik heb het advies gehad om beschermd te gaan wonen maar eigenlijk wil ik zelfstandig. Heb jij een idee hoe dat zou kunnen?

- *Ja, dat is gewoon met meer begeleiding. Ik krijg hof van Sint pieter. Dat is begeleiding in huis. Ik mocht bij hen eten, dag opstarten. Dat hielp mij niet echt maar ik heb mijn financiën bij de Zeeuwse stichting op weg, vanaf 95. Ik ben ontzettend blij dat ik mijn financiën niet hoeft te beheren. Ik kwam iedere keer rood te staan omdat ik 2x ziekenfonds betaalde maar dat wist ik niet.*

Jij zei: als ik meer begeleiding zou krijgen zou ik thuisblijven. Wat voor soort begeleiding moet dat dan zijn?

- *Ik heb momenteel een heel goede vriendin die merkte dat ik voor dinsdag een dubbele afspraak heb. Ik heb zo'n persoon nodig die me af en toe even recht zet. IK heb wel 2 zussen maar de een heeft een gezin en de andere zus die is net zo vreemd als ik.*

Iemand waar je gewoon een beroep op kan doen? Die moet er altijd zijn?

- *Ik vraag aan mijn vriendin, mag ik je bellen of mag ik je appen? Dan weet ik of het gelegen komt. Maar dat moet ook bij hof van sint pieter. Ik mag tot half 11 bellen.*

Hoe komt het dat ze je adviseren om beschermd te gaan wonen?

- *Dat weet ik ook niet. Het Fact daar krijg ik om de 2 weken begeleiding van, die vond dat een betere instelling. Want ik sluit me heel erg af van de wereld.*

Dus zij hebben verteld dat het goed voor jou zouden vinden maar jij hebt daar zelf een ander beeld over, of ben je het een beetje met ze eens?

- *Ik weet het gewoon niet.*

(...) Hoe kijk jij tegen het zelfstandig wonen?

- *Ik heb in Emergis gewoond en in die tijd had ik ook een eigen woning waar ik ook af en toe naar toe kon maar dat was gewoon te zwaar omdat ik daar geen begeleiding had. Was ook heel lastig om te regelen. Toen ben ik naar de (...) gegaan en toen zagen zij dat ik het was ontgroeid om dingen zelfstandig te doen en daar was ik helemaal aan gewend. Toen kwam ik weer in, in Middelburg terecht en toen kwam ik na best een lange tijd achter dat ik toch begeleiding nodig had. Ik dacht dat ik het wel alleen kon maar dat viel toch tegen. Ik vond het ook wel, aan de ene kant heerlijk om alleen te zijn, mijn eigen dingen weer te kunnen doen enz. maar aan de andere kant merkte ik dat het best wel lastig was.*

Waren er andere dingen waar jij tegenop zag?

- *De eenzaamheid, wat X ook zei. En het financiële plaatje. Ik heb daar niet echt problemen mee gehad maar het was voor mij wel een dingetje.*

(...Nu komt er best een stuk wat ik niet helemaal kon verstaan...)

- *Uiteindelijk heb ik wel begeleiding gekregen en nu gaat het ook stukken beter en ben ik veel stabiel. Zeker in de afgelopen jaren. Het is voor mij vooral van belang dat ik hulp krijg in het voeren van gesprekken met instanties en zo want het is voor mij heel lastig om die aan te gaan.*

Dus dat is iets wat aandacht vraagt en wat misschien bij meer mensen de aandacht vraagt.

- *Ja, maar dat is ook weer bij iedereen anders. De een heeft misschien meer begeleiding nodig. IK had het heel erg nodig.*

En toen je zelfstandig ging wonen, heb je dat helemaal zelf gedaan?

- *Ik had wel een vriendin in Middelburg wonen dus om me daarin te schrijven was wel een vereiste maar dat was het dan ook. Ik had op 23 september het eerste gesprek en ik kreeg een maand later de sleutel.*

Ontstond er een probleem toen ze erachter kwamen dat je uit een beschermde woonvorm kwam?

- *Nee, ik woon in een gebouw wat eigenlijk bedoeld is voor 55-plussers. En er wonen een aantal mensen, jongeren, die ook wel begeleiding krijgen van Eleos of Zeeuws Lef en ik ben de enige jongeren die dat niet heeft en ze hebben heel erg zoiets van: als dit jou kan helpen, dan willen we jou die kans gunnen.*
- *En over dat wat X zei over het stigma wat anderen mensen kunnen hebben als je dat hebt meegemaakt. Ik vond dat in het begin ook heel erg lastig om met anderen te delen. Totdat ik nu echt goede mensen om me heen heb kunnen verzamelen die mij accepteren zoals ik ben met alle problemen die daarbij komen kijken en dat voelt echt heel goed.*

X

- *Ik krijg een gesprek en dan ga ik naar een soort thuiszorg. Die gaan mij dan begeleiden met bepaalde dingen en ik ga naar een 50+ flat.*

Hoelang heb jij beschermd gewoond?

- *Tussen de 5 en de 10 jaar.*

En toen jij zelfstandig ging wonen? Zag je dat zitten? Of zag je ertegenop?

- *Ik ging met iemand samenwonen die daar woonde. We zijn samen op vakantie gegaan in dezelfde woongroep en dat beviel ons zo goed dat we dachten we gaan gezellig samen maar na 3 maanden was ze pleite want ze zag het helemaal niet zitten.*

Ik kan me voorstellen dat ik in die tijd zo'n aanbod had gehad dat ik ook met iemand samen was gaan wonen. Durfde jij het alleen? Nee. Dus het kwam eigenlijk goed uit dat iemand zei: we gaan het samen doen.

En toen was ze weg, en toen?

- *Toen ben ik daar blijven wonen met WMO. Of nee, woon ondersteunende zorg. Die kwamen toen 1x per week aan huis.*

Was dat genoeg voor jou?

- *Ik had geen keus.*

Dus die ervaring had jij: dit werd zo beslist. En hoe zat jij toen met geld? Kopen en eten?

- *Als mijn geld binnenkwam betaalde ik al mijn rekeningen. En als dat nou een dubbeltje was of een euro, daar leefde ik van. Maar de rekeningen moesten eerst betaald worden.*

En wat betekende dat in de praktijk? Alleen maar brood gegeten? Of ergens anders gegeten?

- *Wel ergens anders gegeten. Ik heb nog nooit een droge boterham opgegeten. Ik heb nu 60 keer (...) via mijn bewindvoerder en ik leef al lang van €35 euro per week.*

En kan je, je een beetje redden?

- *Ja, ik red me. Ik heb een netwerk dus.*

Wat dat betreft, dat werkt goed bij jou?

- *Ja, ik mag nooit om sigaretten vragen maar eten is er altijd.*

Heb jij hulp gehad bij het vinden van woonruimte?

- *Nee, ik heb mezelf ingeschreven. Ik heb gewoon heel veel geluk. Ik heb een gasloze woning. Want nu gaan de gasprijzen stijgen.*

X, Heb jij hulp gehad bij het zoeken naar een woning?

- *Ja, er is team thuis traject opgestart maar ik stond ook ingeschreven bij Zuidwest wonen. En eigenlijk voor dat ik een woning aangeboden heb gekregen had ik uiteindelijke eerste keus bij een woning in het centrum en die heb ik geaccepteerd. Dus de hulp was onderweg maar in de tussentijd was het al gelukt.*

Jij, destijds hulp gehad?

- *Ja, samen ingeschreven en gereageerd op huizen. We deden het met elkaar.*

Heb je hulp gekregen bij het vinden van een huisje

- *Nee, ik moet het helemaal zelf doen.*

En weet je mensen waar je om hulp zou kunnen vragen?

- *Ik zou niet weten bij wie ik om hulp zou moeten vragen.*

(...) heb jij hulp gehad?

- *Nee, er is wel gezegd je moet op een flatje gaan wonen maar geen hulp bij gehad. Ik zag het ook niet zitten en uiteindelijk ben ik naar mijn vriend gegaan.*

X, heb jij hulp bij het onderzoek naar wat is verstandig? Moet ik nou op mijn eigen plek blijven wonen?

En hoe krijg ik meer hulp of moet ik toch naar beschermd wonen?

- *Ik moet eerst ingeschreven worden bij Zeeuwse gronden. Dat duurt nog een tijd. IK wil even zeggen dat ik vroeger toen mijn kind er nog was had ik zorgstroom ook gespecialiseerd. Want huishouden was niks en ik spaarde alles en dat was ook een berg en door hen ben ik dat langzaam een beetje gaan opruimen. Sparen blijf ik nog doen dat ik nog steeds. Ik had heel veel leuke knutselspullen.*

Dat onderzoek he, eigenlijk zeg jij: ik zou best wel zelfstandig willen wonen. Is er iemand die jou ondersteund bij dat onderzoek?

- *Ja, ik heb een heel goede vriendin sinds 2012. Laatste jaren, als ik opgenomen was kwam ze en ze helpt me er doorheen en dan bouw ik dat weer langzaam af. En ook van het hof van Sint pieter heb ik begeleiding.*

(....) Heb jij begeleiding?

- *Ja, van PB'er. Eerst had ik een relatie maar dat ging uit en toen ben ik flink afgedaald en dat is eigenlijk nog maar nu merk ik wel steeds meer dat ik die stap wil maken om op mijzelf te gaan en ik krijg daar wel hulp bij.*

Is die steun van je PB'er voldoende? Of zeg je; ik zou nog wat meer of anders willen?

- *Ja, het is wel voldoende. Ik ben slecht in hulp vragen dus ik doe dat niet zo heel snel.*

Betekent dat eigenlijk ook dat iemand bij jou door moet hebben dat hij jou af en toe even aan je jasje moet trekken van: he maat, zullen we het er toch nog even over hebben?

- *Ja, dat is het probleem ook. En dan hebben we projecten bedacht. Ik vind dat niet altijd leuk maar het is goed dat ze met erop wijzen.*

En als je nu zelfstandig gaat wonen? Heb je iemand nodig die af en toe even zegt van...

- *Ja, eigenlijk wel ja.*

(.....)

- *We zouden een weekendje weg gaan naar Engeland enz.*

Ik denk dat veel mensen dat hebben, dat ze niet alles op een rijtje hebben in hun leven en dat ze ergens steun bij nodig hebben. Zelfs bankdirecteuren hebben soms steun nodig om hun rekeningen op orde te houden, toch omdat he zo ingewikkeld is. Iedereen doet het op zijn eigen manier.

Heb jij hulp (...)?

- *Ik heb het een beetje verpruts. Ik ben 3 keer in de fout gegaan.*

Aan welke dingen moet ik dan denken?

- *Die zeg ik liever niet.*

Dat hoeft ook niet maar ik was zomaar benieuwd.

- *Ik heb wel maatschappelijk werk van Zeeuwse Gronden. Gewoon blijven reageren dan komt het vanzelf wel. Het is niet dat je gelijk op straat gezet wordt ofzo.*

Er zit dus wel een druk achter?

- *Ja, (...)*

Is dat iets waar je je zorgen over maakt?

- *Ja best wel. Want dan denk ik bij mezelf: ga ik nu in een veel te duur huis wonen ofzo? We hebben het er al wel eens over gehad maar er kan nog geen duidelijkheid over gegeven worden.*

Ik kan me voorstellen dat dat zorgen geeft ja.

- *Je kan bij de gemeente wel een toeslag krijgen.*

PAUZE

Ik ga in een sneltreinvaart wat onderwerpen doen over zelfstandig wonen waarbij ik niet iedereen een beurt geef maar als je iets wil zeggen steek dan alsjeblieft je hand op want dat is belangrijk.

In het kader van zelfstandig wonen, stel dat je ziek bent, pijn hebt. Weet je goed waar je terecht kan?

Kun je snel aan hulp komen?

- *Ja, 24/7 per dag. met een telefoonnummer dat ik kan bellen. Een instantie in Nederland, die staan je te woord en luisteren naar je verhaal. (Zorg?)*
- *Dus daar maak ik gebruik van.*

Anderen? Huisarts? Een goede relatie mee?

- *Nee*
- *Beter dan met Emergis*

Wat doet de huisarts dan anders dan Emergis?

- *Hij geeft meteen crisisdienst. Ik heb 7 maanden geroepen; Emergis help me, want het gaat niet. Ze hebben me 1x een middel geprobeerd daar werd ik chemisch van. Ik ben niet chemisch. Heeft nog 3 dagen geduurd, toen kwam het pas uit mijn lichaam. Dat wil ik niet. Toen kreeg ik weer een middel, dankzij de huisarts (Seroquel, wordt nu anders genoemd) maar dat wist ik niet. Dus is mijn suiker omhoog. Heb ik daar weer problemen mee.*

Dat horen we vaker, dat er mensen, die een langere tijd in de psychiatrie hebben doorgebracht bijkomende fysieke problemen hebben.

- *Seroquel staat er bekend om dat je er suikerziekte van kan krijgen.*

Is een van de.

X, hoe is dat bij jou? Huisarts?

- *Verslavingszorg.*

Werkt dat voor jou prettig?

- *Jazeker, zonder die mensen had ik nu niet gestaan waar ik nu sta.*

Kun jij vanuit jouw situatie nog steeds makkelijk een beroep op hen doen?

- *Ja, dat kan. Dat zijn dan begeleiders of MWD'ers. En een speciaal psychiatrisch verpleegkundige. (....) Als ik denk dat ik het niet ga redden. Kan ik maximaal 72 uur daar terecht.*

En weet jij hoelang je daar, als je zelfstandig woont, een beroep op kan doen? Of kan dat altijd door blijven gaan.

- *Ik heb sowieso een jaar nazorg.*

En wat houdt dat dan in?

- *Dan kan ik daar om de koffie komen, misschien dat ze even bij mij komen kijken hoe het gaat. En verslavingszorg is denk ik zo lang als nodig is. Je moet een jaar clean zijn, in mijn oog ben je dat nooit maar ik denk dat je dan kan spreken van herstel.*

Stel nu dat jij, er is wat anders waar je last van hebt, loop je makkelijk naar je huisarts?

- *Huisarts ben ik nog nooit geweest in de tijd dat ik hier ben. Ik ben er nog niet zolang. Des te meer opnames heb ik gehad in de kliniek. Dat is de grootste valkuil.*

Nu hoor ik vaak dat mensen hun relatie met hun huisarts lastig zou vinden omdat die zo weinig afweet van

- *Ik had een man die bijna met pensioen ging en die was wel fijn maar toen kwamen er steeds anderen en toen had ik het gevoel dat ik er niet meer terecht kon omdat ik dan steeds anderen had. Een vaste huisarts was dus van belang.*
- *Ik had alles gedeeld maar die kon zien wat er gebeurd was en die reageerde daar heel positief op.*
- *Als je uit de psychiatrie gaat, je stopt ermee maar je moet weer terug dan moet je eerst naar je huisarts. Dat is niet positief want dan ben je al verder gezakt. Je werkelijkheid is ook niet helemaal dus ik had helemaal geen vertrouwen in de huisarts. Ik was bij de ggz uitgeschreven. Ik liep er al een gek naartoe want daar was mijn vertrouwen wel.*

Wat hadden ze moeten doen?

- *Ze hadden me moeten helpen.*
- *Ik heb het ook een keer gehad. Toen heb ik spullen gepakt en ben naar Emergis gereden maar ze sturen je gewoon weer terug naar huis.*
- *Dat is niet goed.*
- *Ik moest weer na 20 jaar naar de psycholoog om te gaan praten over mijn diagnoses. En toen heb ik gezegd, daar heb ik geen behoefte meer aan, ik weet echt wel wat in mankeer. Dus nu krijg ik alleen medicijnbegeleiding van Emergis. Dus als er wat fout gaat heb ik dikke vette pech.*

Want?

- *Niemand neemt de verantwoording.*

Wat zou er moeten gebeuren?

- *Als iemand zolang, ik loop al vanaf mijn 18e op en af bij de ggz. Dan zou je toch denken dat er een soort van plan moest wezen van als er iets misgaat dat mensen (tegenwoordig hebben ze zo'n EPD, daar kan je precies zien wat iemand mankeert en wat er is) en dat ze dan makkelijker kunnen reageren van: die persoon is in het verleden diep in de problemen geweest, dus als het nu fout gaat zouden we dat moeten op kunnen vangen. In plaats van dat ik dat honderdduizend keer moet uitleggen.*

Dus eigenlijk een beroep kijk in het dossier: als je weet dat iemand bij die groep behoort; niet meer zeuren.

- *Ja, eigenlijk wel. Alles draait tegenwoordig op indicatie. En als je daar niet precies aan voldoet val je gewoon buiten de boot.*
- *En als je meerdere indicaties hebt val je ook weer buiten de boot.*
- *Dat had ik met sociale dienst. Wij zijn heel lang gescheiden maar ze moest dat ene papiertje hebben. Toen ben ik in de kelder van het gerechtsgebouw geweest omdat ene papiertje en dat bleek later in de map achter daar was het papiertje. Dat wil ik zeggen.*

Snap je waarom ze dat nodig hadden?

- *Nee, want ze hadden alles al in de map, dat werd niet uitgelegd.*

Sommige van jullie wonen in de maatschappij, sommige in een beschermde woonvorm en je wil in beweging komen. Hoe?

Dat is heel moeilijk zeg jij gelijk. Waarom? Bijvoorbeeld fitnessclub o.i.d.?

- *Dat is te moeilijk. Ik sta onder bewind en ik heb niet veel en je wilt daar een vergoeding voor krijgen van de gemeente maar dan sluiten ze gelijk de deur.*

Daar heb je ervaring mee?

- *Ja, ze zeggen dan: daar is geen potje voor.*
- *Ik mocht naar de muziekschool en dat werd toen betaald door de sociale dienst.*
- *Het ligt eraan welke uitkering je hebt.*
- *Je moet eerst zelf je fitness betalen en dan moet je achteraf met je rekening naar gemeente om het terug te krijgen.*
- *Maar ik heb geen geld dus ik kan die rekening niet betalen.*

Hoe moeilijk is het om bij een fitnesscentrum, een sportclub of wat dan ook te komen?

- *Hartstikke moeilijk*
- *Ik heb geen bewindvoering, ik heb het financieel niet moeilijk.*

Dus jij hebt geen specifieke dingen nodig waarvan je zegt: dat heb ik nodig?

- *Nee, ik sta gewoon ingeschreven zeg maar.*
- *Ik ging bij mijn vriend wonen en toen ging ik werken bij Fitland en toen kreeg ik een gratis abonnement. Dat is geen enkel probleem. Maar ik slik medicijnen en ik heb ADHD. Ik kom daar die fitnessschool binnen en krijg gelijk 10 apparaten voor mijn neus geschoteld en het was hartstikke vol, ik werd hartstikke duizelig want m'n Ritalin steeds naar niveau tien. En ik ben niet meer terug geweest. Ik heb dat heel fanatiek gedaan, altijd geturnd, zelfs nog na mijn zwangerschap maar ik durf de fitnessschool niet meer in.*

Wat had voor jou geholpen om het veiliger te maken?

- *Dat ik gewoon had kunnen zeggen; ik slik medicijnen en ADHD, dus wil je je meer (...) Ik sloeg helemaal op slot.*

Heb jij nu het idee; stel je zou nu je test doen en ik zou het fitnessschool inlopen en ik zou dat zeggen ik heb die en die begeleiding nodig. Zou dat succesvol verlopen?

- *Ja, ik gaf wel aan maar ik kwam daar voor de eerste keer en dan krijg je zo'n mannetje aangewezen met van die opgefokte spieren. Dan ga je niet even vertellen van: ik heb een paar jaar niet gesport want ik slik medicijnen en heb een diagnose. Dat doe je niet.*
- *Waarom niet?*

Dat was voor jou dus niet iets wat je zomaar deed.

Anderen nog? Die zulke ervaringen hebben, hoeft niet per se in de sportschool te zijn?

- *Ik durfde nergens naar toe.*

(...) Ik kan me voorstellen als jij ergens naar toe gaat heb jij je hulphond bij je. Hoe gaat dat?

- *Ik ga zelf niet naar een sportschool of iets maar ik ga binnenkort een workshop doen en dan heb ik in mijn aanmeldingsmail gelijkgezet dat ik mijn hulphond meenam. De meneer vroeg toen wel wat mijn beperking is zodat hij daar rekening mee kan houden. Ik vind het lastig om alles te zeggen dus heb bepaalde gedeeltes gezegd en dat hij er geen rekening mee hoefde te houden.*

Kom je dat vaker tegen? Dat mensen wat meer uitleg vragen van: waarom dan?

- *Soms dan op straat maar die mensen ga ik niet van alles wijsmaken. Ik vraag toch ook niet aan die mensen of ze medicatie slikken.*

We hebben het al een beetje gehad over voeding. Mensen hebben al gereageerd. Soms is het moeilijk wegens financiën. Kun je alles doen wat je wilt op het gebied van voeding en eten?

- *Heel veel 'nee's bij elkaar.*
- *Ik wel*

- *X: ik heb ook bewindvoering. Schuldtraject, een moeilijk traject. Dus ik heb gewoon week geld dus ik moet uitkijken en ik kan niet alles maar in mijn eentje kan ik het wel redden.*

Zijn er dingen die jullie qua voeding zouden willen doen waarvan je zegt: daar baal ik echt wel van dat dat niet kan omdat ik te weinig geld heb?

- *Misschien zou ik wel eens wat meer fruit willen kopen ofzo. Maar je moet wel gewoon kijken. Niet voor niks zo'n traject en daar zit een theorie achter dat je zo moet leven. En ja, het is zoals het is. Ik ben blij dat ik geholpen word zo.*

Ik was pas op een school en daar zei iemand tegen mij: ik ben leraar voor volwassenen. Er zaten 3 mensen in de klas van 18 die maar 1x per dag aten omdat ze te weinig geld hadden.

- *Ik doe dat ook maar dat is omdat ik te dik ben.*

Dat is wat anders dan het verdriet wat ik bij jou zie?! Ik hoorde jou toch net zeggen dat je een goed netwerk hebt?

- *Ik vraag het en ik vraag het maar het is een verschil tussen hongergevoel heb of niet. Als ik een hongergevoel heb ga ik bij iemand eten maar als die behoefte niet heeft, zeg maar, ik kan niet goed uit mijn woorden komen, dan gebruik ik niks.*

Dat wanneer vraag ik wel om hulp en wanneer niet, dat komt steeds terug hé, X?

- *Ik was pas ziek en ze vroeg ook aan mij, eet je wel goed. Ik zei: Nee, ik ben misselijk als ik ga eten.*

En toen, wat gebeurde er want jij zei nee?

- *Ik heb gezegd dat ik bij het hof van Sint-Pieter mocht eten. Ik moest wel zelf 3 euro per maaltijd betalen. Maar dan was je even onder de mensen en dan gaat het weer en nu bouw ik dat af. Ik wil het nu zelfstandig gaan doen.*

Is het volgens jullie een oplossing dat als het wat minder zou gaan dat je af en toe ook even ergens kan eten?

- *Ja maar dat neemt ook best veel energie van je weg.*
- *Bij ons komen mensen van buitenaf eten.*

Dus er komen mensen van buitenaf op de beschermde woonvorm eten?

- *Ja.*
- *Ik woon zelfstandig en ergens gaan eten kost geld dus dan kan ik net zo goed voor mezelf koken. Dus het gaat echt om geld.*

Hebben jullie het gevoel dat jullie over het algemeen, als jullie iets in de maatschappij moeten doen, naar de winkel, vergadering, gesprek voeren met hulpverlener, je jezelf goed kan uitdrukken? Dat je goed kan vertellen wat jou bezighoudt?

- *Ik heb er soms wel problemen mee. Want dan zit je met een probleem en dan wil je daar met iemand over praten en dan vergeet ik het probleem en dan weet ik niet meer wat ik moet vragen.*

Waar ligt dat aan dat je het dan ineens kwijt bent?

- *Dat is door het drugsgebruik in het verleden. Er is gewoon wat misgegaan in mijn connecties.*

Is dat iets waar je hulp bij zou kunnen gebruiken?

- *Ja, eigenlijk wel maar het ligt voornamelijk aan mezelf zeggen ze dan. Veel elzen schijnt te helpen maar het helpt niet. Soms zijn het kleine dingen die je afleidde maar dan ben je toch vergeten wat je wilde vragen.*

Deze vraag staat er niet voor niks in. Ik weet ook, na heel lang opgenomen te zijn geweest het heeft me wel 6 jaar gekost voordat ik weer fatsoenlijk boeken kon lezen en ik mezelf weer kon concentreren. Dus het is niet uitzonderlijk wat jij zegt. Zeker niet!

X?

- *Ik wist niet op de Zeeuwse gronden te komen en het schoot mij te binnen maar ik heb daar wel hulp bij gehad. Ik schrijf heel veel voor mezelf. Als ik iets overneem ofzo dan schrijf ik mee. Ik kan niks onthouden.*

Hebben jullie het idee dat jullie goed kunnen omgaan met veranderingen?

- *Ik heb me al zo vaak aan moeten passen dus specialist geworden ondertussen.*
- *Ja*
- *Ik vind het heel lastig. Ik word er heel onrustig van. Ik ga lopen piekeren enz.*

Kan dat tot een druppel leiden?

- *Niet echt tot een crisis ofzo maar voor mezelf heb ik het dan wel heel lastig ja, dat ik wel weer een soort in een depressie zit. En als het voor mij niet duidelijk genoeg is dan heb ik (...) Als er voor mij ineens iets op heel korte termijn veranderd, ik heb eens een zorgverlener gehad die een kwartier voor ze kwam af belde, dan was ik heel de dag van slag. Dan lag ik in bed, helemaal geblokkeerd omdat ik niet meer kon bedenken wat ik moest doen omdat ik me daar helemaal op instelde.*

Als je nou kijkt naar de gemeente moet dingen bedenken: hoe ga je voorkomen dat mensen beschermd moeten gaan wonen? Hebben jullie daar ideeën over?

- *Een tussenvorm. Dat je nog kan werken aan of je weer op jezelf gaat wonen of naar beschermd gaan.*

Hoe zou dat eruitzien?

- *Een huis, een particulier huis waar een paar mensen wonen die dat kunnen beslissen.*
- *Zoiets als Zeeuwse gronden. De mensen wonen zelfstandig maar ze kunnen begeleiding krijgen. Of begeleid eten. Maar je kan ook zelf.*
- *Ik ben nog jong ik heb een moeder die heel veel voor mij opkomt. Dat is wel dat ik dan bijna zelf niks doe. Bijvoorbeeld mijn geldzaken. Dus ik hoor heel veel dingen die ik niet ervaar maar wat nou als mijn ouders bijvoorbeeld dood zouden zijn dan (...) dat vertrouw ik maar als ik alleen komt te staan heb ik denk wel iemand nodig die me daarbij gaat helpen. Dus ik denk dat bijvoorbeeld een lifestyle coach je helpt en die je leert te leven hoe je hoort te leven.*

Stel ik me dan voor dat hier iemand moet zitten en dat dan iemand zegt: ik weet het niet meer hoe het verder moet, dat iemand hiernaar toe kan gaan en zegt van joh: ik weet het niet meer, ik leg eens al mijn vragen bij je neer.

- *Ja, ik had me dus aangemeld bij (...wonen) ik had dus gereageerd op een woning en toen had ik tegen mijn bewind gezegd dat hij toestemming moest geven om te verhuizen maar dat gaven ze niet. Alleen het enige wat (...) dat was een miscommunicatie. Mijn moeder was voor mij opgekomen om te zeggen. Je moet wel luisteren naar je cliënt. Ze had niet doorgehad wat het probleem was. Dat soort dingen.*

Je hebt iemand nodig die voor je opkomt?

- *Nee, niet zozeer iemand die voor je opkomt. Daar gaat het fout. Gewoon een persoon die je stuurt dat je voor jezelf opkomt. Die dan schuilt achter alle instanties.*

Iemand die zorgt dat jij je leven kan leiden?

- *Iemand die meekijkt gewoon.*
- *Om de overstap te maken is het fijn als de begeleider de cliënt die dan nog in een instelling zit, dan bijvoorbeeld (...) onder bewind staan oké, dan dragen wij mee in de kosten van de verhuizing bijvoorbeeld. Dat zou voor die mensen al een hele hoop schelen.*

Fantastisch idee

- *Zelfs dat is er. Je kan er een lening voor krijgen.*

Doe er niet toe, ieder mag gewoon zijn eigen ideeën naar voren brengen over wat belangrijk is.

Wat ik jullie graag wil vragen is; beschermd wonen is een grote groep maar tegelijk ook een klein aantal mensen. (...) misschien als je er toegang voor moet hebben moet dat bij specialisten die bijvoorbeeld in Goes zitten, heel centraal in zeeland. Vinden jullie dat logisch? Of zeggen jullie van; dat heb ik veel liever in mijn eigen gemeente?

- *Nee,*
- *Dan moeten we naar Goes.*
- *Een bepaald aanspreekpunt in bepaalde gemeenten. Die gewoon naar ze toe kunnen gaan. Er zijn mensen die willen (...) of geen vervoer hebben ofzo.*
- *Vanwege de corona wordt er natuurlijk lesgegeven via teams. Reiskosten is natuurlijk ook een kostenpost. Het zou beter zijn als er een leeromgeving is waar je op je eigen (...) dingen kan leren, die je wil leren en dat er misschien ook wel gesprekken zijn via zo'n onlinemogelijkheid.*

Jullie moeten naar allerlei verschillende bedrijven toe. Is dat handig? Is dat niet zo handig? Wat is jullie ervaring?

- *Niet handig.*

Zou het handig zijn als dat een groot pakket wordt waar je alle dingen over je werk kan regelen?

- *Ja*
- *Gewoon alles bij de gemeente, zoals vroeger want dat werkt.*
- *Ja dat vind ik ook wel*
- *Afspraak maken, vriendelijk uitleggen.*
- *Best een goed idee, maar kritisch naar kijken want er kunnen ook ergens gaten vallen als het te groot en te veel wordt. Er moet dan wel voor elk gebied een specialist zijn. Dat het wel goed in elkaar gezet wordt. Zoals nu heb je allerlei verschillende plekjes maar die mensen worden daar wel op getraind. Van speciale zaken moet je wel verstand hebben.*

Op zich een goed idee dus maar er moeten wel specialisten aanwezig zijn.

- *Een persoon of een loket kan nooit alles regelen. Ik vraag me af of dat haalbaar is want elke organisatie heeft weer zijn eigen specialisme.*

Je mag anderen opvattingen hebben he. De een zal liever hebben dat alles op dezelfde plek zit en misschien zegt een ander ik moet er niet aan denken.

- *Het kost het minst, naar een plek maar het moet wel goed in elkaar zitten. Of op een plek allerlei verschillende loketten.*
- *Je zou denken aan een soort EPD (?) alleen dan mij de gemeente. Is bij de gemeente nog niet zomaar zou wel fijn zijn.*

Wat kunnen ervaringsdeskundige doen?

- *Wat X doet? Is toch wel een beetje mijn voorbeeld. Een heel ander verhaal maar zij is al hersteld zeg maar.*

Belangrijk als voorbeeld (...) hoor ik of...?

- *Ook wel een beetje ja.*

Vind jij het belangrijk dat mensen, of ze nu uit pension of beschermd wonen komen een beroep kunnen doen op een ervaringsdeskundige?

- *Zeker! Ik zou zelf ook graag die opleiding willen doen. Want als je zit opgenomen in de kliniek heb je ook heel veel aan elkaar als patiënt zijnde. Ik weet in ieder geval wel hoe het niet moet dus.*

Ik hoorde het net hier ook, dat er grote behoefte is aan het krijgen van tips en informatie.

... wat vind jij van ervaringsdeskundige? Spelen ze voor jou een rol? Zouden ze dan kunnen doen?

- *Ik ben hier zomaar in gerold. Ik herken heel veel dingen die ik heb meegemaakt en dan is het*

niet meer zo raar. Als je bijvoorbeeld in een kliniek bent en de verpleegkundige die vraagt dan: Hoe voel je, je eigen vandaag? Nou goed of niet goed. En dan vragen ze level van 1 tot 3. Als een ervaringsdeskundige dat vraagt en je hebt je dag niet zo dan ervaart diegene de dynamiek die je hebt met de anderen die daar zitten. Je hebt niet alleen te maken met je eigen problematiek maar er zitten ook allemaal andere mensen met problematiek.

En in de maatschappij? Voor het weer zelfstandig wonen? Kan het daar ook iets in betekenen?

- Ja, natuurlijk. Ze kunnen handige tips geven over hoe je iets praktisch kan regelen of waar je steun bij kan zoeken. Je zou ook gewoon kunnen vragen kan een ervaringsdeskundige me ergens meehelpen?*
- Ik ben met een ervaringsdeskundige bezig geweest maar ik ben er mee gestopt. Met een ervaringsdeskundige heb je een andere klik dan met een behandelaar. Want een ervaringsdeskundige komt net iets dichterbij je. Een behandelaar zit daar en een ervaringsdeskundige zit hier want die praat uit haar eigen ervaring. Die voelt op een of andere manier je aan.*
- Het is niet erg bijkomstig maar ik zeg niet dat iedereen ieder ding mee moet maken in zijn leven maar een ervaringsdeskundige (...) er zijn mensen die hebben iets meegemaakt maar er is een verschil tussen meeleven met iemand maar er zelf niks over voelen of dat iemand het echt heeft meegemaakt en dan kan iemand op hetzelfde level er over praten. Je zou zeggen creëer een creatie waar mensen het gaan ervaren en dat ze dan gaan praten met mensen.*

Er mogen geen discussies komen. Ik wil jou wel de kans geven dat jullie vragen willen stellen of nog een toevoeging willen.

- Jij had het over een tussenvoorziening he, dat je daar behoefte aan zou hebben. Volgens mij, ik weet niet wie erop reageerde, maar die vergeleek dat met het concept van Zeeuwse gronden maar ik denk niet dat dat helemaal is wat je bedoelde. Zou jij iets kunnen toelichten over hoe je dat precies ziet?*
- Dat kent Zeeland niet. Dus ik weet niet precies wat het inhoudt. Maar welke instantie dan ook, dat die een huis huurt, waar je kan wonen, daar ga je voor jezelf een bepaalde periode en dan kijk je of je toe bent aan beschermd wonen of zelfstandig wonen.*
- Dus dat is dan voor een korte periode?*
- Ja, met verpleegkundige/psychologen.*

Een soort onderzoek huis.

- Ja, een soort onderzoek huis waar je gewoon woont, bepaalde tijd. Je gaat naar de ggz naar de tussenvorm en van de tussenvorm ga je naar of begeleid of zelfstandig.*
- Een soort zorg op afroep.*

Andere vragen nog?

- Het gaat over het weer zelfstandig willen gaan wonen. Kunnen jullie eens vertellen hoe belangrijk het voor jullie is dat je weer zelf keuzes kan gaan maken? Dat je weer meer zelfregie is.*

X?

- Ik woon nu dus helemaal zelfstandig maar ik heb gewoon een bewindvoerder voor mijn financiën want ik kan niet met computer enz. overweg. Ik heb mijn familie. Ik kan er niet altijd bij terecht. Dan heb ik mijn vriendin. Het is heel belangrijk als je persoon om je heen hebt. Iemand van de gemeente is ook belangrijk want je wil ook naar de gemeente luisteren.*
- Het is fijn om niet afhankelijk te zijn van anderen om je heen. Zelf bepalen wanneer je gaat eten en niet tegen iedereen zeggen waar je naartoe gaat. Maar zelfstandig kunnen zijn en niet meer bepalen hoeveel huisdieren er in huis zit. Alleen het geld nog niet maar dat is toekomst voor mij. Een huisje,*

een tuintje en vooral een eigen voordeur.

- *Als je zelfstandig woont en het lukt dan groeit je zelfverzekerdheid alleen meer en dat helpt ook.*
- *Ik vind het zelf wel fijn om mijn eigen keuzes te kunnen maken. Heel anders dan (..) want daar zijn altijd regels waar je aan moet voldoen en als je zelf woon kun je zelf je regels bepalen en dat vind ik wel heel erg fijn. Dan kun je doen wat je wil*
- *Zijn er mensen die ver van hun eigen omgeving zijn gaan wonen?*
- *Ik woonde in Goes en toen werd me verteld: je moet naar Vlissingen. Het is wel dezelfde provincie maar het is niet echt fijn. En dat was ook nog een probleem want ik heb 2 kinderen, die zijn nu volwassen, toen nog niet. Er werd verteld ze kunnen logeren maar er werd toch gezegd: we gaan het niet doen. Dat was voor mij wel een heel belangrijk criteria of ik wel of niet zou verhuizen.*
- *Ik ben vanuit Middelburg naar Hoge Zande verhuisd. Eerst naar Kloetinge dat was ook al best wat. Ik had gewoon een riant huis met een riante tuin en toen naar een hokje?*

Nog even voor de mensen van communicatie, fotografie, hebben jullie vragen of dingen die onduidelijk zijn anders kunnen we ons werk niet doen?

- *Heel duidelijk en fijn om te horen.*

Wat we gaan doen is dat we vanuit HerstelTalent een verslag maken van deze bijeenkomst.

Dankwoord Irene

Bijlage 2 Uitgetypt verslag spiegelgesprek 21 oktober 2021

Uitgetypt verslag spiegelgesprek

Wat is er nodig wanneer mensen zelfstandig gaan wonen vanuit een Beschermd Woonvorm?

Verslag naar aanleiding van spiegelgesprek op 21 oktober 2021

Onderdeel van het project: Beter gebruik maken van collectieve ervaringskennis door gemeenten.

Gespreksverslag 21 oktober 2021

Spiegelgesprek ten behoeve van pilotproject: 'Beter gebruik maken van collectieve ervaringskennis door gemeenten'.

Disclaimer:

Dit verslag is een uitgetypte versie van de geluidsopname die gemaakt is tijdens het spiegelgesprek op 21 oktober 2021. Niet alle tekst was goed te horen voor degene die het hebben uitgetypt, daarom staan er op die plekken (...). Daarnaast is dit een ruwe versie die niet is gecheckt op spelling en grammatica. Dit verslag is gebruikt om de lijnen van collectieve ervaringskennis te verzamelen en hoeft daarom grammaticaal niet op orde te zijn. Het is puur ter informatie en onderliggend aan het eindrapport. De namen in het verslag zijn vervangen door X.

Een deel daarvan is, dat we concrete quotes gaan ophalen. We gaan een heleboel dingen vragen.

Wat is een regiovisie? Dat moet je vragen aan iemand van de gemeente, Nee dat gaan we aan jou vragen. Wat doe je als je een regiovisie hebt, wat staat daarin?

De gemeenten spreken daarmee af met elkaar wat ze van plan zijn, hun visie, welk beeld hebben ze van wat ze graag willen gaan doen. Oké.

Wat zijn quotes? Want je zei; 'Ik wil quotes, dus letterlijk wil je opschrijven wat zij zeggen'. Dat ga ik in de eerste instantie, zo doen, ja.

Nu hebben we gezegd dat jullie hier anoniem zitten, dat garanderen we hè. Maar stel dat zij vraagt, zou ik hier toch een naam bij mogen zeggen, hè, dan vragen we dat persoonlijk aan je, en vraag ik toch hier op papier iets over te zeggen, ja?

Je hoeft niets, het is helemaal vrij, maar jullie zijn ingehuurd door de gemeente? Klopt. (...) Welke gemeente? Het zijn vooral de gemeenten van Zeeland die een nieuwe visie willen ontwikkelen en straks moet er een document komen die gestuurd wordt naar de raadsleden bijvoorbeeld en de raadsleden moeten er ook iets van vinden.

Wat wij heel belangrijk vinden, is dat de nieuwe visie goedgekeurd wordt door en iedereen er enthousiast van wordt. En daarom vinden wij het oké en belangrijk dat de mensen die er totaal geen voorstelling bij kunnen maken toch een tipje van de sluier mee te kunnen geven, van, o, daar had ik nog niet aan gedacht.

Mag ik? Natuurlijk. Er is een visie voor alle gemeenten, maar er is dus al een voorstel, begrijp ik?

Er wordt een voorstel gemaakt, ja, er is dus al een idee, laat ik het zo zeggen.

In de toekomst wordt het nog spannender dat als je een idee hebt gemaakt, jullie er ook verder over mee kunnen praten, daar hoop ik zo op. (...) Ik ben X. Ik ben de andere helft. Zij is van het denkwerk, en ik van het maakwerk. Ik maak foto's en ik maak tekeningen. Dat is eigenlijk wat ik doe. Wil je het hierbij laten? Wij zijn ook getrouwd en we hebben een zoon, X. Oké, en dat is wat ik doe en ik kom naar jullie luisteren en vragen.

Ik ga even naar mijn collega's. Wie heeft wie gesproken?

Ik heb X gesproken, maar het is natuurlijk hartstikke druk, X was al in Middelburg. Ik ga toch nog even naar buiten, mensen opvangen en wachten.

We wachten nog heel even, anders hebben we heel weinig gespreksruimte en anders gaan we gewoon beginnen.

Hebben jullie een sticker?

Deze mensen waren onderweg.

Welkom. Goed we gaan starten.

Goedemiddag allemaal en welkom bij Stichting HerstelTalent.

Mijn naam is Irene van de Giessen en ik ben directeur van Stichting HerstelTalent.

Er werken hier allemaal mensen die behoorlijk veel in hun leven hebben meegemaakt. Zelfs zoveel dat ze een tijdje gewoon soms met de psychiatrie in aanraking zijn geweest of langdurig in een ander ziekenhuis zijn geweest. Ze hebben allemaal op de een of andere manier de weg teruggevonden. En de kennis die ze daarbij hebben meegenomen zetten ze deskundig in om anderen te helpen.

Vandaag zitten we op een hele bijzondere manier bij elkaar. Dat hebben jullie al een beetje gemerkt. Aan de ene kant zitten mensen van de gemeente, die komen kennis ophalen en aan de andere kant zitten mensen met kennis die ze komen geven.

Dus dat is heel bijzonder. Wij noemen dat een spiegelgesprek.

Dus eigenlijk gaan jullie als (...), de mensen van de gemeenten een spiegel voorhouden.

Zo is ons leven. Dit gebeurt er in ons leven en we willen heel graag dat jullie er rekening mee houden.

Dat is de bedoeling van vandaag. En dat is best een beetje bijzonder want heel lang was het zo dat de mensen die in de psychiatrie terecht kwamen, dat die eigenlijk niet zoveel te vertellen hadden en dan zat je op een terrein. Ik heb zelf ook 10 jaar op een terrein gezeten, en dan had je niet zoveel te vertellen. Er kwam ook nooit iemand weg en dat was bij jullie waarschijnlijk ook zo.

Maar inmiddels zijn we toch in een beetje bijzondere situatie dat steeds meer mensen zelfstandig gaan wonen en de gemeenten eigenlijk zeggen, dat is best wel raar. Als het op deze manier wat toevoegt waar we helemaal niet zoveel van weten, eens vragen wat zij ervan vinden hoe het leven er dan uit zou moeten zien.

Dat is de reden waarom we hier bij elkaar zitten. We zijn ontzettend blij dat jullie zijn gekomen.

Jullie zijn degene die alle kennis hebben, maar we zijn ook blij met deze kant die de kennis komt halen, anders zou het niks waard zijn.

Nu wil ik een voorstelrondje doen en dat doen we allemaal op dezelfde manier, namelijk; Ik wil je naam, waar je woont en hoelang je er al woont. Wie wil er beginnen?

(Voorstellen)

Wat was de reden om hier naartoe te komen? Interessant. Overstap maken van BW naar zelfstandig wonen. Wat heb je daarbij nodig? Wat wordt er allemaal geëist wat voor sommige mensen ook moeilijk is. Een missie om dat over te brengen.

Een ander meer bekendheid geven aan de psychiatrie omdat het toch wel een beetje een ondergestopt iets is. En ik vind het belangrijk dat er ook samen gecommuniceerd wordt tussen het project en de gemeente of tussenpersoon. Ik vind het belangrijk dat ook de gemeente daar wat van weet. Ik hoor al heel specifiek over communicatie, dat zal vast nog terugkomen denk ik zo. Ja, ik hoop eigenlijk dat de gemeente ook aan de wat oudere cliënten denkt. Ik woon zelfstandig en ik woon in de BW. Graag een specifieke BW voor ouderen. Daar komen we ook nog op terug. Je hoeft niks te zeggen.

Ik heb wat vragen opgeschreven en ik ben heel benieuwd. Sommigen van jullie wonen nog beschermd.

Heb je een idee waar je tegenaan gaat lopen als je zelfstandig woont?

Sommigen wonen al zelfstandig. Waar ben je tegenaan gelopen toen je eenmaal zelfstandig ging wonen?

Vereenzaming `Ja? Wist je dat van tevoren? Ik wist dat ik daar tegenaan zou gaan lopen.

Kan je daar wat meer over vertellen?

Je krijgt de sleutel en dan (...) Irene: Dan denk ik waar zijn we mee bezig?

Een keer in de 14 dagen kwam er iemand. O, ja joh. Wat was er dan voor jou voor behoeften? Er was

vereenzaming. Ik had toen het team thuis.

Jij had met het team thuis te maken? Ja, nog steeds

En wat betekent dat voor jou? Dan kwam er toch iemand langs. Vaak wisten ze wel waar je tegenaan zou lopen. *Als jij het nu helemaal voor het zeggen had hè, wat was dan beter geweest? Wat heb je nodig, om je niet zo eenzaam te voelen? En je wat lekkerder in je vel te voelen? (...)* Weet je ik hou het zelf een beetje af zal ik maar zeggen. Ik vind het best moeilijk om zomaar ergens op af te stappen.

Wat zou er helpen, denk je? Dat je er samen naar toe gaat.

Wat zou er helpen, denk je? Dat je er samen naar toe gaat.

Weet je dat ik dat herkenbaar vind?

Ik heb heel lang in Oegstgeest gezeten en ik was toen ook heel bang. Ik was blij als er iemand met me meeding.

Ja, je staat er steeds alleen voor. In de BW woon je gezamenlijk, dat valt weg, en dan kom je van heel veel drukte in de stilte. Ik was depressief en angstig en dat ben ik nog steeds af en toe. Ik moet mezelf aan de gang houden en een sociaal netwerk hebben. Even naar buiten, dat is ook heel belangrijk. Als ik dat niet heb dan ga je vereenzamen en dan ga je in een isolement zitten.

Hoe ging dat bij jou toen? Want je woonde zelfstandig en hoe ging dat?

Eh, wel redelijk maar ook met heel veel BW. Ik woon er heel vlakbij. Ik kan er zo even naar toe als ik hulp nodig heb. En ik kan ze bellen.

Wat als dat er nu niet was geweest? Dan was het niet goed gegaan. Het is dus heel essentieel dat je daaraan kon kloppen?

Ja, ik leefde tussen 2 werelden. De bewoonde wereld en de patiënten wereld. Je hebt een hele omschakeling nodig, dat vind ik voor mezelf moeilijk.

Ja, wat zou je helpen?

Ja, wat zou me helpen.....Misschien komen we later daar nog wel op.

X, jij zit in een beetje bijzondere situatie. Je zit voor een gedeelte in de BW en voor een gedeelte thuis.

En jij, jij gaat weer naar huis? Dat is wel de bedoeling, ja.

Waar zie je nu het meeste tegenop? Als je helemaal thuis bent, of zeg je ik weet eigenlijk niks?

(.....)

Zijn er dingen die jij nodig hebt als je weer helemaal zelfstandig woont? (.....)

Heb je daar ondersteuning bij nodig of zeg je dat red ik eigenlijk wel?

(.....)

Wat is er voor jou prettig op zo'n moment als je. (.....)

Kun je makkelijk contact zoeken met de BW? Dat (...) O als jij dat dan zo zegt denk ik (.) dat je zelfstandig woont (...) ja en ik af en toe(...) en dingen in mijn hoofd, neem ik elke keer een pilletje (...)

Ja, ja. Stel nou dat je 9...0 en je iemand op kan piepen zodat je gelijk met iemand verbinding hebt.

Zou dat iets zijn voor jou wat je helpt, of zeg je dan, dat helpt dan niet meer? Nee.

Oké, dank je wel. Eh, wil jij er ook iets over zeggen?

Ja, ik heb wel een BW, maar ik mis een aantal dingen. Ja, qua informatie, die is er niet. Het ontbreekt mij aan informatie (...)Ik kan er geen informatie uit putten.

Hoe komt dat dan denk je? Ik ga er gewoon maar een hele domme vraag over stellen.

Je hebt een BW met allemaal hulpverleners. Hoe komt het dat daar geen informatie over is?

Nee, ik heb geen idee. Ik moet alles. Ik ben vrij zelfstandig.

Ik neem zelf initiatief. Maar er zijn ook mensen die dat niet kunnen. Dan denk ik van, hoe moeten die verder komen? Eigenlijk hoor ik jou zeggen; Ook als je zelf het initiatief neemt dan is het nog best lastig om een plek te vinden. Inderdaad.

Wat zou een goede plek zijn volgens jou voor dit soort informatie?

Ik denk de algemene website of zo waar alles over dit onderwerp te vinden is.

Ik wil weer zelfstandig wonen.nl. Ja, goed idee.

Ze zitten allemaal te schrijven, dus wie weet.

Wie wil er nog meer over zeggen?

Ik probeer zelfstandig(...)

Ik ben wel erg geholpen door de medewerkers van de BW om zelfstandig te gaan wonen (...)

Het verschil horen we dus nu. Van bijna geen informatie tot goed geholpen worden. Ik krijg best wel veel begeleiding en ik heb aangegeven dat (...)

Het is wel zo dat ik altijd kan terugvallen op BW.

Ik woon in een ouderencomplex in een aanleunwoning. *Zag je ergens tegenop toen je eenmaal zelfstandig ging wonen?*

Ik heb in de BW gezeten. Wat ik moeilijk vond ik woon in een ouderencomplex in een aanleunwoning, met hele mondige burens, dat was ik niet gewend.

Je grenzen aangeven. Sommige mensen willen een praatje maken en dat wil ik helemaal niet. Ik moet leren hoe ik dat moet doen. Is dat ook iets voor de mensen van de gemeente, want die zoeken daar ook naar, kunnen zich daar wel iets bij voorstellen, dat als je zelfstandig gaat wonen, het niet makkelijk is om zomaar van alles aan te moeten horen. Zou daar iets in geboden kunnen worden. Maar dat is er eigenlijk wel. Ja, het Fact-team van Zierikzee, daar krijg ik goede adviezen van, hoe ik dat op moet pakken.

Ik vraag het niet alleen aan de mensen van de BW, maar ook aan de (...?) bv.

Geef je nog andere dingen aan?

Nou, als je bv met instanties te maken hebt, dat is ook moeilijk en dan merk je dat je een bepaalde kwetsbaarheid hebt en dat de omgeving waar ik nu woon, heb ik dat minder.

Zit het dan in de dingen die je niet durft te vertellen?

Ja, mensen in je huis. Het is ook wel weer fijn, hoe je dat kunt leren. Ja, en daar ben ik nu mee geholpen door de werkers van de BW.

Heeft u nog andere hulp gehad? Naast de BW ook praktisch (...), dat is wat ik nodig heb.

Anderen?

Ja, ik wil wat zeggen over waar denken jullie waar je je zorgen over maakt als je zelfstandig woont?

Ik ben vooral benauwd (!) dat ik een terugval krijg. Dat is mijn grote angst en wat gaat er dan gebeuren? Dan zit je snel weer in Kloetinge. (...)

Ik heb heel veel last van depressies en suïcidale gedachten. En dat geeft wel veel spanning. Ik zit ook te kijken dat je dicht bij een BW kan gaan wonen zodat je dat als ruggensteun hebt, zeg maar. Zou ook helpend zijn als je die lijn vast kan houden, zeg maar. Ik mis de beweging heel erg, dat het personeel er wel is, maar voor een spontaan gesprek is geen tijd. Zijn ze denk ik met andere dingen bezig. Ik heb het idee, dat ze het moeilijk vinden om tot de kern te komen en het echte te willen zien, welke problemen je hebt.

Moet ik me dan voorstellen dat je alleen woont en niet zozeer therapie en /of behandeling hebt? Of kan dat ook naast elkaar?

We hebben geen behandeling of therapie, we hebben verder niks. Je gaat 1x in de 4 weken naar de sociaal verpleegkundige en je hebt de psychiater en op de achtergrond zijn de verpleegkundigen. Ze zien ons als een soort uitbehandeld. Ik voel geen ruimte om dingen te vertellen. Kan ik niet zo zeggen hoe moet ik het zeggen. Ik voel geen ruimte om mijn verhaal te vertellen Hier kan ik wat mee en daar gaan we mee aan de slag.

Hoe is het nou als je zelfstandig gaat wonen.

Wat zou voor jou optimaal zijn?

Dat er 1 keer per week iemand langskomt om wat leuks te gaan doen of een spontaan gesprek te hebben om je te kunnen uiten.

En die to the point komt. Maar ik (...) dat mis ik echt.

En ik hoor ook iets samendoen. Heel belangrijk. Ja, want anders vereenzaam je snel.

Dat deel ik ook mee. Ik heb hetzelfde probleem eigenlijk. Wat zij zegt, aan de buitenkant lijkt alles wel in orde, maar innerlijk, als ze wat dieper komen, dat gaat wel maar dan moet je wel vertrouwen hebben. Achter mij zit een heel (...)

Wat betekent dat als je zelfstandig gaat wonen?

Dan heb ik wel poeh, hoe gaat dat?

Als ik bij de BW in de buurt ben, Maar als je aan je lot wordt overgelaten. Nou, ik ben er meerdere keren op stuk gelopen ik heb verschillende keren Kloetinge gezeten voor opname, en dan zie ik dat beeld weer van Kloetinge opkomen. Er zijn wel dingen veranderd buiten 2016 heb ik daar gezeten en als je dan nu ziet, tot 2020 heb ik er gezeten daarna ben ik op de BW gekomen. Nou dan is er wel wat veranderd.

In 2016 was het meer naar de zelfstandigheid en nu is het meer, er wordt wel met je gepraat, maar ze komen minder tot de kern en dat mis ik zeer zeker op de BW. En als je ze ergens naar vraagt, ja, en ze gaan je helpen, gooien ze je niet direct in het diepe, maar..... I

Ik voel eigenlijk een oproep van werk met ons.

Dat is ook wat jij zegt van team thuis. Je werkt met team thuis aan zelfstandig wonen, ze zijn 1 keer geweest, maar verder hoor je ze niet. Je hebt er wel een gesprek mee gehad, maar dat is het eigenlijk.

Ja, dat zijn dus belangrijke aandachtspunten. Ja, dat zijn hele belangrijke aandachtspunten.

Zijn er nog andere dingen waar je tegenaan denkt te lopen?

Er komen zo nog meer onderwerpen hoor en dan komt er misschien wel wat binnen.

Ja, de structuur, dat je niet terugvalt, dat je de structuur vasthoudt. Dat heb ik nu wel weer terug op de BW. Je bent bang dat je terugvalt. Anders heb ik de neiging me terug te trekken.

Kijken hoe of wat en sommige dingen denk ik, ja, hoe los ik dit op?

Helder, helder.

X; jij wil ook nog wat over zeggen?

Ik zou de angst hebben om te vereenzamen, in een depressie komen, mezelf opsluiten en niet meer uit mijn huis komen, dat zou voor mij een gevaar (...)

En wat zou voor jou belangrijk zijn?

Ondersteuning, wekelijks gesprekken, dat ik de goede structuur vasthoud en te blijven doen wat ik moet doen.

Oké, dank je wel. Jullie hebben het allemaal over structuur, binnen het doel, daginvulling, dat is heel belangrijk.

Wat is voor jullie... welk doel. We gaan...Mensen van de gemeente zitten hier ook om te kijken, hoe kunnen we dingen eventueel mogelijk maken. We zijn hier ook om te praten over wensen die je zou hebben, maar waarvan je nu nog niet weet hoe je ze zou moeten bereiken.

Je mag dus verschillende stapjes vragen.

Wat is voor jullie eigenlijk een goede daginvulling?

Wat zou je nodig hebben?

Lotgenotencontact misschien? Vanuit de gemeente een avond bij elkaar komen.

Oké, met een vaste groep of met een wissel, of maakt dat niet uit?

Maak me niet zoveel uit, gewoon een vrije inloop. Wat maakt het je, dat je zegt lotgenotencontact? En bijvoorbeeld niet naar een buurthuis en ik zie wel wie ik daar tegenkom?

Ja, daar voel je je niet helemaal thuis.

Oké

Weet je, die problemen, wij kennen allemaal een beetje wat erbij komt kijken en wat onze valkuilen zijn. En als je dat met vreemde gezonde mensen doet...en X, hoe is dat met ouderen? Dat is wel laagdrempeliger. Het kan voor iedereen anders zijn he, en dat mag ook.

Toch hebben wij het trefpunt in Zierikzee en daar kun je ook(..) het zou fijn zijn als dat terugkomt.

Gewoon de herkenning, lotgenotencontact, een belangrijk punt.

Zijn er andere dingen qua activiteiten, qua daginvulling, waarvan je zegt; dat vind ik belangrijk?

Ja, (...) wat heb je nodig om weer naar school te gaan en stage te lopen? Ik kan naar school en ik zou hier bij HerstelTalent stagelopen, maar de gemeente zegt dat is 15 km extra, je moet maar in Goes wat zoeken.

Dat hoorde ik afgelopen week dus dan denk ik, iemand wil wel terug naar de maatschappij en wordt dan geremd om het aantal km.(...)

Ja, ja dat is een aandachtspunt.

Zou je nog meer aan aandachtspunten kunnen zeggen waarvan je zegt van nou, als ik weer naar school ga. Wat heb je extra nodig wat iemand anders niet nodig heeft?

Ik denk een stukje begeleiding.

Oké, wat betekent extra begeleiding, 1,2,3,4x per week.

Maak mij niet uit. Een keer per week, ik heb de BW ook nog.

Stage, een opleiding volgen?

Ja, dat is mijn droom.

Oké

Anderen. Daginvulling, werk, wat zou prettig kunnen zijn?

(...) In de coronatijd, Je gaat maar buiten lopen, ook om in de buitenlucht te zijn en bewegen. Je zou dat met een club kunnen doen. Met lotgenoten, met elkaar praten. Dat hoeft niet altijd over je eigen problemen te gaan, maar gewoon sociaal. In de zomer gaat dat wel goed, maar nu is dat moeilijker in de winter Dan loop je tegen de problemen.

Met een club kan wel, met gezonde mensen, maar voor mij is dat gauw te ver. Ik heb niet zo'n goede conditie. En je moet geld hebben.

Dus geld is wel een aandachtspunt. Voor activiteiten.

Sport en fitness kost zo 50.- euro per maand. En ik heb de praktijkondersteuner voor m'n diabetes en dat kost ook geld. Je gezondheid gaat voor. Voor sommige kan dat een probleem zijn.

Hoeveel van jullie zouden er willen sporten, maar kunnen dit niet vanwege het geld? Oké

Hoeveel van jullie zouden wel een keer willen schilderen of een fotografie cursus willen volgen? Maar kunnen dit niet om het geld.? In Middelburg kan het wel. Daar heb je een abonnement om te sporten. Daar is ook veel behoeften aan. Ze organiseren ook wel eens uitjes, bowlen en museum zulk soort dingen, dan kom je toch ook een beetje.....

Geld is dus een aandachtspunt. Nu zitten de mensen van de gemeente hier. Wat zou er moeten gebeuren om van de dag invulling toch een beetje gelukkig te worden.

Nou ik zou sowieso willen sporten of fitnessen maar dat kost je 50.- euro in de maand. Met de gemeente Schouwen-Duiveland, zijn daar contacten over geweest om het bv via de BW. Te doen, of fifty, fifty, maar dat ging niet door.

Wat zou de oplossing zijn denk je?

Dat er toch een gedeelte vergoed wordt, denk ik. Dat ik toch kan gaan sporten.

In de Jasmijnstraat kan het wel.

Ik hoor dus verschillende geluiden. En kun je er ook nog steeds gebruik van maken, als je zelfstandig woont?

Ja, omdat ik WMO betaal. Ik zit BW thuis ik hoor nog bij de BW. (?)

Ik hoor jullie niet zeggen ik zou wel willen werken, of vrijwilligerswerk willen doen.

Ik ben vrijwilligster.

Hoe is dat gegaan?

Ik woon in een aanleunwoning bij een verzorgingstehuis. En ze vroegen of ik wilde komen helpen.

Hartstikke leuk!

Je straalt!!

Wat doe je zoal?

Het zijn allemaal hoogbejaarde mensen, zelfs over de 100.

Zorgen voor wat lekkers en koffie en helpen als er een steek is gevallen of zo.

Wat betekent het voor jou? Heel veel. Ik werk nu 1x per week, rustig aan beginnen en misschien uitbreiden.

Ik denk dus wel dat mensen die minder energie hebben(...) fysiek.

Jaja Zou je het wel willen? Ja, Betekent het dan dat het een oproep is om dingen aan te passen aan je energie?

Ja', het is altijd 's morgens (...) of overdag... Vandaar dat ik hier ook niet meer kom, 1 uur. (?) Dus wel wat laat.

Dus tijd doet ertoe, heel vroeg, niet zo handig.

Anderen?

School, vrijwilligerswerk. Zijn er mensen met wensen? Ik zou wel willen, maar...

Ja? Ik heb bij gered gereedschap gewerkt, in? Verschillende soorten werk, maar niet echt wat bij mij past, wat ik zou willen doen, dus ik ben op zoek naar wat anders enne zou graag naar stichting Scheldekate. Wat is dat?

Die vangen verwilderde katten op en ook veel katten zijn geadopteerd en ook nestje die opgegroeid met de corona zijn maar de mensen hoeven ze niet meer want de corona is voorbij en dan hoeven mensen ze niet meer.

Je zorgt dat die katten te eten krijgen er zijn verschillende soorten huizen waar er voor ze gezorgd wordt tot ze weer terug kunnen naar andere mensen. Ik hou van dieren en om mee te werken Maar ja, ik heb geen auto en het is in Vlissingen en dan moet ik elke dag met de bus en dat kost geld. Geld is dus een obstakel. Ja, dat belemmert.

En X hoe kom jij je dag door?

Ik heb wel dagbesteding maar dat is best wel moeilijk. Ik zou graag sporten. Ik werk op een boerderij.

Wat is je wens? Mijn wens is eigenlijk constructiewerk, maak niet uit. Iets met je handen.

Heb je een opleiding daarin, of zou je nog wat willen leren/ ik zou wel om willen scholen ja. Heb je al een opleiding gevolgd? (..) ik heb wel wat. Heb je het hier wel eens over met je begeleiders? Zeker wel Ja, we kijken naar verschillende dingen, we zoeken naar een zinvolle dagbesteding. Zeker je werk.

Als je zelfstandig gaat wonen heb je meer met de gemeente te maken. Wat zou de gemeente moeten doen, vergelijkbaar met de BW wat ze moeten doen? Dat weet ik niet. Hoeft ook niet per se Hoeft ook niet. Ik dacht misschien weet je wat. We moeten dat met z'n allen bedenken. We doen het ook pas voor de eerste keer. Je hebt best wel een wens op dit gebied.

Wij gaan sinds een maand of 3 naar werk- leer terrein Joanna plantsoen in Goes. Dat is best een stukje rijden. Vanuit BW Zierikzee. Ik zou daar best wel weer naar toe willen maar dan ben je afhankelijk meerdere personen, er moet een auto rijden en ik zit te ver van Zierikzee vandaan. (...) ik hoor ...zeggen het trefpunt nog steeds een spelletje in Zierikzee.

Vroeger had je dat wel, ik voel me er wel thuis en kun je zo binnenlopen en daar krijg je ook contacten

want je sociale netwerk is helemaal weg. Maar om ernaartoe te gaan...

Geld is het probleem.

Dus dat is een terugkerend iets.

Nog anderen die iets willen zeggen?

Wat zou je voor dag invulling willen?

Gewoon, niet tussen lotgenoten, maar echt tussen de mensen als persoon in de maatschappij.

Ik zie dat het een diepe weg is. Ja.

Een workshop volgen, alles kost geld.

Wat zou jij voor workshop volgen? Ik ben graag creatief bezig.

Oké, dus hadden we het geld dan gaan we effe 10 lessen volgen. Dat zou belangrijk zijn, maar lotgenoten dat zie ik niet zitten.

Nee, maar dat hoeft ook niet, we zijn allemaal verschillende mensen met verschillende behoeften en wensen. Want stel je voor, die mensen daar hebben ook allemaal hun eigen wensen en vrijetijdsbesteding.

Niet alles kost geld. Ik woon in het ouderencomplex. Ik vind het leuk om voor mensen wat te doen en ergens mee te helpen. Eten koken, boodschappen doen, dieren verzorgen. Dat kost geen geld, daar kun je zo naar toe lopen.

Hoe ben je daar ontvangen? Door de mensen die daar werken?

Dat hoeft niet per se zo te zijn voor de mensen die daar werken hoor, ik ben het gewoon zelf gaan aanhalen. Je hoeft niet altijd voor alles de deur uit.

Eigenlijk zouden mensen moeten weten hoe je dit aan kan pakken. Goed hee

Een aantal van jullie gaat nog zelfstandig wonen.

Hoe zou een ideale woning er uit zien?

Dat hoeft geen zelfstandige woning te zijn. Stel dat je denkt, nou dat lijkt me niks aan. Ik ben zo bang dat ik alleen kom te staan. Met 2 of 3 mensen mag natuurlijk ook.

Wat is de perfecte woning.

Sowieso gelijkvloers

Zou hij vlak bij de BW moeten zitten?

Wat ik begreep in Goes is dat je max. 2 km van de BW moet wonen, anders komen ze niet.

Oh, zijn er niet meer? Ja, maar dan redden ze het nog niet.

Je wil wel in Goes blijven wonen?

Ja, ja.

En je hebt ook het idee dat dat kan als je een woning gaat zoeken, dat dat wel gaat lukken?

Jawel, ik ga mijn best doen.

Volgens mij heb jij er een woning he?

Ook waar je het erg naar je zin hebt he?

De laatste weken sowieso. Dicht bij de supermarkt, de AH

(.....) Je zei net tegen mij, je hebt best wat shocks gehad, waardoor je het soms niet meer weet he?

Waardoor je je woorden kwijtraakt.

Als je er zo nog opkomt mag je het gewoon nog zeggen.

Toen jij zelfstandig ging wonen, had je toen een vrije keuze, of werd er een woning aangewezen?

Ik stond 2 jaar ingeschreven bij Zeeuws wonen en dit was de eerste woning waar ik voor in aanmerking kwam.

Ik zat in de top de eerste. 4 niet, de 5e had zijn papieren niet op orde. Zo ben ik aan de woning gekomen. (.....) dicht bij de BW, dicht bij m'n vader die toen nog leefde, dicht bij mijn zus enne ja dicht bij instanties en het centrum. Vind ik heel fijn. De BW van M burg zit dicht bij het provinciehuis. Midden

in de stad, vind ik heerlijk, daar had ik echt behoefte aan en dat is ook gelukt.

X, jij hebt ook een eigen huis he?

Ja, ik heb een leuk huisje met een redelijke tuin. Ik ben nu 68 en wil kleiner wonen en of in een BW of een seniorenwoning. Soms wat uitzichtloos.

Een geschikte ouderenwoning die moet er nog komen of een ouderen BW. Ik weet anders niet waar al die ouderen naar toe gaan.

Jij woont zelfstandig is dit een geschikte plek of zeg je nou als ik het voor het zeggen had gehad, had ik het zo en zo gedaan?

Het is een geschikte plek. (..)en In de weekenden zit ik in Vlissingen, daar staat m'n paard, dus ik heb 2 adressen.

O kijk eens aan. Leuk om te horen, dus jij bent helemaal paardrijdster.

X. Ik heb 11 jaar in een hele kleine kamer gewoond, naar mijn idee. Nu heb ik een ouderenwoning en heb voor mijn idee een heel groot huis, dat vind ik echt elke dag nog een luxe. Ik heb maar 1 slaapkamer hoor maar ik vind het zo uniek dat mij dit is overkomen. Ik had me wel expres bij die aanleunwoningen ingeschreven, dat wel.

Je had er dus wel over nagedacht. Rustige buurt, midden in het centrum, vlak bij mijn kinderen en kleinkinderen. Je zit dan wel allemaal tussen oude mensen, maar dat is dan toch een wat minder grote stap dan in een buurt met hele levendige mensen.

Ik zou graag zelfstandig in Goes willen gaan wonen. Ik sta al een poos ingeschreven bij Zuidwest wonen, maar bent je nummer 4-5-600 in de rij. Dus dat geeft continu strubbels en qua mogelijkheden, ik heb geen auto, alleen de fiets, dat je dan bij het centrum zit. (...)

Angsten over mijn gevoelens wat ik niet kan dan is het fijn als je in het centrum woont.

Het zelfstandig wonen is optimaal, of is een groep ook een idee?

Nee het liefst alleen. Ik heb 3 kinderen. Graag een woning waar ik mijn kinderen ook kan ontvangen. Ik heb wel eens gedacht toen ik zelfstandig ging wonen het zou best fijn zijn als X ook bij me komt wonen.

X zijn eigen woning, ik mijn eigen woning, zodat je elkaar wel wat gemakkelijker even gedag kan komen zeggen.

Als je kinderen hebt, is dat best wel moeilijk. Ja, hoe is dat. Tegenover je kinderen is dat wel heel moeilijk.

X: Ik loop tegen dezelfde problemen aan. Ik sta ook wel ingeschreven maar als je reageert sta je ook op 2-300. Ik wil in Goes, omdat ik daar contacten heb, ik wil dicht bij een BW.

Ik schrik dat dat zo lang duurt, want feitelijk zijn jullie klaar om zelfstandig te gaan wonen.

We zijn klaar op de BW en via team thuis kunnen we zelfstandig gaan wonen. We hebben daar 1 gesprek over en dan is het, we gaan zoeken voor een woning, we staan op de hoogste urgentielijst nu, maar we horen en zien helemaal niks.

Ja.

Dus die wachtlijst wordt niet echt korter voor jullie, dat is gewoon een normale wachtlijst.

Ja, terwijl je wel op de urgentielijst staat.

Ja, we weten gewoon niet hoe of wat.

En van collega's die daar ook wonen weet je hoelang het ongeveer kan gaan duren? Ze zeggen een 3 weken tot 3 maanden.

En hoelang duurt het nu voor jullie? Een maand.

Dus je staat aan het begin?

Maar als je eenmaal die stap hebt gezet en de begeleiding zegt dat je die stap kan gaan zetten, dan

wil je ook snel verder.

X?

Ik zou wel gewoon in Zierikzee willen wonen, een huurwoning.

Ja.

Ik heb qua woning niet veel wensen, maar wel eromheen. Dagbesteding, werk, dat vind ik belangrijk, dat je centraal zit.

Pauze

Normaal gaan we aan het eind deze kant van de zaal vragen te laten stellen. Maar X heeft een aanvullende vraag en het is jammer als deze niet gesteld kan worden.

Maar X heeft aangegeven eerder weg te moeten, dus we gaan hier eerder mee beginnen.

We gaan met de vraag van X beginnen.

Op het moment dat er aan deze kant vragen worden gesteld, is het niet de bedoeling dat jullie in discussie gaan, alleen de vraagsteller en ik. X. Ik ben super blij om hier te zijn. Ik ben van veiligheid maar ik vind het heel interessant hoe het gesprek loopt en hoe jullie eraan deelnemen. Ik was wel benieuwd, jullie hebben allemaal zelfstandig gewoond voordat je in de BW bent gaan wonen.

Mijn vraag is; liep dat naar wens of zou je daar verandering in willen zien? Niet hoe je eruit gaat, maar hoe je er komt.

Dus hoe snel of hoe langzaam ging het voordat je in de BW ging en hoe ging dat? Ben je erbij geholpen of wat gebeurde daar.

Ik zie een hele donkere blik verschijnen!

Nou ik heb heel erg ervaren. Ik heb eerst op medium care een half jaar gezeten. Toen op de angst en stemming afd. en toen naar de BW en ik had heel erg het gevoel daar dat in een put gegooid werd en mezelf maar moest redden. Er waren gelukkig mensen die Zierikzee kende en wisten waar de winkels zaten.

Jij kwam daar niet vandaan?

Nee nee.

En mocht je daarover meebeslissen? Of helemaal niet? Nee, nee

Hoe moet ik me dat voorstellen. Je zat in de kliniek?

Ik zat in de kliniek en ik had me opgeven voor de BW Zierikzee, Middelburg en Goes. De eerste plek was in Zierikzee en daar moet je dan ook naar toe.

En je wilde Naar? Goes.

En daar heb je niks over te zeggen. Vroeger wel.

Ik ben van zelfstandig wonen in de BW gekomen omdat ik in een crisis zat. Ik had de keuze tussen verschillende BW's.

Vond je dat makkelijk, of werd je daarbij geholpen? Ja hoor

Ik kwam uiteindelijk in een logeerappartement en er kwam een appartement vrij en ik had de keuze of ik hem nam, of wachten.

Nou kijk eens aan, zo kan het ook. Ik ben goed begeleid.

(...) Toen ben ik weer naar huis gegaan. Ik logeer af en toe in de BW, maar ik wil eigenlijk in een BW wonen. Ik ben zo(...) Ik zoek een seniorenwoning(...)

Je staat op de lijst en dat is voor jou geregeld?

Dat is geregeld door waar ik nu zit, daar ken ik niet wonen maar daar zijn geen appartementjes, daar moet je delen met alle mensen en samen eten en zo.

Hoe ging het bij jou, was het makkelijk of moeilijk?

Ik kom uit de forensische zorg en ik werd eigenlijk gewoon in Goes gedropt en ik kom hier ook niet vandaan. En ik mocht uitzoeken.

In Goes in de BW gedropt. Hoe moet ik dat voorstellen? Jij zat ergens in het land?

Ik had het vrij goed daar in Rotterdam. Je gaat beschermd wonen, oké, prima, leuk, een stapje verder, maar je weet niet waar je terecht komt want je hebt geen keuze.

Misschien ligt het aan het stukje forensisch, dat weet ik verder niet.

Geen keuze dus. Als je wel keuze had gehad, waar was je dan naar toe gegaan?

Dan was ik naar Brabant gegaan. Nu ben ik blij dat ik hier ben. Ik kan met school daar beginnen.

Hoe ging dat bij jou?

Ik heb overlegd met mijn psycholoog. Emergis kon ik kiezen (...of...)

Ik heb de hof van Sint Pieter gekozen daar waren meer ouderen en die andere meer jongeren. *Ik kon kiezen uit 3 panden, er waren 3 plekken maar het heeft wel een maand of 4/5 geduurd voordat ik in de BW terecht kon.* Ik ben toen bij mijn ouders geweest, ik ben 43, dat is niet makkelijk ik kon niet anders. Anders moest ik weer terug naar de kliniek. Of bij mijn ouders. Je valt wel tussen wal en schip op dat moment. Er daarom heb je een plek nodig voor mensen die op zo'n stap zitten te wachten. Een tussenstation. Een tijdelijke.

X, hoe ging dat bij jou? Ging het snel? Werd je goed geholpen?

O ik ging redelijk snel, ik wilde heel graag in Goes, daar is een gesprek over geweest, zou de eerste plek wezen, maar geen plek, dat heb ik als erg naar ervaren. In Zierikzee ben ik min of meer gedropt.

Dus geen invloed. Nee, nee

En jij? X

Ik kwam eerst van een andere BW, Zutphen (?) zeg maar. (...)

Uiteindelijk ging het wel snel om in Zierikzee terecht gekomen

Wilde je dat wel? Jazeker.

Kom je uit Zierikzee?

Bruinisse, is vlakbij. Die kant kom ik vandaan.

En kreeg je hulp.?

Jazeker

Dus waar je het fijn leek, dat lukte ook.

Dat is ongeveer 15 jaar geleden en ik wilde graag naar Zierikzee en dat kon. Er waren kamers vrij en het ging heel voorspoedig allemaal.

Je had keus.

X.

Bij jou ging het weer anders. Jij hebt ook nog je eigen woning toch? Ja

Wat zeiden ze toen je in het ziekenhuis lag? Ga eerst naar een BW.

Ik weet niet hoe het ging het ging bij mij mis en ben ik in Emergis geweest en dat was afzien (.....)

Wat fijn. Ben ik naar de BW geweest en toen naar (...) dat was leuk (...) een neerwaartse spiraal.

Had je keus?

Wel naar je zin?

Zo zie je ervaringen heel verschillend kunnen zijn. Kunnen anderen daar nog wat over zeggen?

Stel, je woont helemaal alleen, zelfstandig en er gebeurt iets, of je voelt je niet goed, wat doe je dan?

Als je het zelf niet meer weet?

Bellen, of ik ga langs de BW dat iemand je te woord staat, je kunt er altijd terecht, dat is fijn.

Ambulante zorg, maar ik ben erachter gekomen dat die ook wel eens vrij hebben.

Ja, ik zei altijd als het bij mij slecht gaat is het in het weekend.....en niet precies onder werktijden.

Daar kwam ik ook achter, ja.

En dan? Wat dan?

Ik heb de BW gebeld, die hebben me te woord gestaan en geholpen. Ik had verder helemaal niemand

Wat ik me kan voorstellen als je zelfstandig gaat wonen, dat je dan een plannetje maakt.

Bij mij is het zo gegaan ik het liefst had wel BW-hulp, maar dat is toen afgesloten en toen kreeg ik ambulante. BW eruit gegaan.

Nu zit ik te denken als je zelfstandig bent en BW hebt kun je daar 24 uur terecht? In principe wel. Ook midden in de nacht? Ik weet van een cliënt Je hebt met een lage bijdrage BW 9-5 bellen en een hoge bijdrage van 7/24 uur bellen.

En wat houdt dat financieel in?

Dat weet ik niet.

Daar zit dus aanzienlijk verschil in.

Dat zijn belangrijke overwegingen. Wat zou jij doen? Ik van 9-5 want anders wordt het een duur grapje en kan ik niet meer eten.

Maar stel je hebt van 9-5 geregeld en om half 11 denk jij,

Dan moet je de HAP bellen, officieel. Doe je dat ook? Ik denk ik niet. Want? Misschien te veel rompslomp. Dat in mijn leven niet nodig zou moeten zijn

Dus als iemand je te woord staat werkt dat beter dan met de hand alles te doen(?)

Wat heb je nodig op zo'n moment? Al is het maar 10 minuten met me praten, dat ik m'n verhaal kwijt kan of even terug in de realiteit zetten.

Dat het weer overzichtelijk wordt en je weer kan functioneren

Dus iemand die op dat moment telefonisch aanspreekbaar is, doet al een hoop?

Ja. Ja dat is goed. Anderen?

Is het belangrijk als je zelfstandig gaat wonen? Zeker, ja die hoge en lage bijdrage is een aanzienlijk verschil,

Dus uit je eigen potje van 9-5 maar het liefst wil je 24/7

Nu zitten daar de mensen van de gemeente. Wat wil je ze meegeven?

Neem die hoge en lage bijdrage mee. Wij zijn financieel zwak en kunnen een eigen bijdrage van 3-4-500 euro ons niet permitteren.

Ik schrik hiervan. Wij begeleiden onder de WMO. Als je mij om 11 uur belt en je zit in de shit, misschien ben ik zo raar, maar dan ga ik wel even praten met iemand.

Maar meestal is het op een avond of in een weekend.

Das altijd. Naar de gemeente;

Wat zou er voor voorziening gemaakt moeten worden die op dit soort momenten een meerwaarde kunnen hebben?

Al is het maar 1 iemand in de hele regio die je kan bellen en je weet dat je teruggebeld wordt.

Zeker.

Waartegen je je verhaal kwijt kunt.

Je kunt al bijna niet bellen, omdat je al zo diep zit, en als je dan ook nog de HAP moet bellen moet je je hele verhaal vertellen.

Dat lukt op zo'n moment niet.

Ja, als het kan dezelfde mensen dus geen vreemd iemand want dat werkt niet, bij mij niet. Tenminste. Iemand die van de zaken weet iemand met een psychische achtergrond (...)

En dan per gemeente.

Ik schrik hier wel van. Bij ons gaat het heel anders.

Wat dan?

Toen ik bij de BW was, was er een 12 uurs dienst Overdag en avonds de begeleiding en als er nachts wat was kon je de crisis bellen. Er was altijd 24 uurs zorg.

Fijn.

Maar als je zelfstandig woont en ik heb dan ambulant kan ik nachts de crisis bellen.

Wat fijn.

En het kost niks extra's.

Is er nog iets wat jullie de gemeente mee willen geven. Dat mag van alles zijn waarvan je zegt, als ik nu wat mag zeggen, dan zou ik dat behandeld willen hebben.

Ik heb al heel veel gezegd.

Ja bv wat is het om een uitkering aan te vragen, is dat makkelijk of ingewikkeld?

Ik moest huursubsidie aanvragen en zorgtoeslag. Moet je allemaal doen, dat kan ik zelf, maar andere hebben een andere opleiding, ander ziektebeeld en het moet allemaal digitaal, dat kan voor sommigen heel moeilijk zijn. Allemaal verschillende loketten en plaatsen.

Wat zou een oplossing kunnen zijn?

Een maatschappelijk werker bv, iemand bij de gemeente die je daarbij helpt en het voor je regelt en het ook coördineert.

Dus een maatschappelijk werker die(...)

Ik heb wel een maatschappelijk werker die tot een bepaalde hoogte gaat en dan verder niet met je mee kan.

Je bedoelt?

Heel veel dingen die geregeld moeten worden kom ik bij de maatschappelijk werker, maar die zegt dan sorry, ik kan je hiermee niet verder helpen dus ik ben zelf bij een budgetbeheer terecht gekomen omdat ik het zelf niet meer redden, en om zaken aan te vragen maar dat je ook weer geld. Dat kost je zo weer 100.- in de maand. Wat je eigenlijk niet hebt.

En hoe zit het met de voeding?

Kunnen jullie op een manier eten, van dat is goed of zeg er zijn dagen dan gaat dat niet zo goed, heb je altijd wel te eten?

Ik zit nu in een hele andere situatie.

Zat 4 jaar ineens zonder baan

(...) ik moest voor mezelf zorgen en heb geen uitkering op dit moment en dan moest ik met een bepaald bedrag rond zien te komen omdat ik na 4 jaar weer naar een uitkering moest. Ik moet nu zelf al mijn kosten bij zien te houden. Ook m'n eten en zo. Ik heb toevallig een groenteboer waar ik eten kan halen en ben je voor 6 euro klaar en daar haal ik dat 4/5 keer in de week.

Wij krijgen van Emergis voedingsgeld, dat 57.- euro per week en een gedeelte kookt gezamenlijk, ik kook voor mezelf maar dat is eigenlijk niet te doen. Om goed te kunnen eten moet er wel geld bij om gezond te kunnen eten.

Voor de lunch en avondeten(...) en als je zelfstandig woont, hoe gaat het dan? Tja.

Daar gaat het weer

Goeie vraag (...)

Lijkt mij ook lastig (.....)

Heb je ook geoefend? (.....)

Is goed dank je wel.

X, zelfstandig wonen en eten hoe gaat dat straks bij jou?

Ik heb nog steeds hetzelfde bedrag, maar de laatste tijd kunnen wij daar niet meer voor koken. Waarom niet? De mensen van de gemeente zullen ook boodschappen doen, maar de prijzen die zijn allemaal naar boven gegaan.

Ja.

Het voedingsgeld is niet omhooggegaan. Dan krijgen wij als antwoord van de BW, jullie doen het heel goed als we koken, maar de schijf van 5 groente en allerlei zaken, die zitten er op een gegeven moment niet meer in, want we gaan bezuinigen, je krijg niet meer geld mee, maar woensdag is eigenlijk het voedingsgeld op van de BW dat wordt dan geïncasseerd aan het eind van jaar, maar we leven nu nog in Oktober dat wil zeggen november, december moeten we de tanden knarsen en de zak een beetje(...)

Als je op jezelf gaat wonen moet je ook heel goed rekening mee houden. Aardappels kun je bij een boer halen, en uien maar dat is steeds hetzelfde en je kunt aanbiedingen halen, van vlees en zo maar dat is bij een BW dus niet.

Hoe lukt het jou?

Prima. Ik kan voor een paar euro een hele maaltijd maken. Vlees is het duurst, maar dat lukt goed ja. Ik ga even naar deze kant van de zaal want er zijn heel veel mensen die hebben mee geschreven en zij hebben misschien nog wel vragen ter verduidelijking.

Wie mag ik nog een vraag laten stellen?

In de eerste plaats dank dat jullie dit allemaal met ons wilde delen. Dat waardeer ik heel erg.

Ik ben X van de gemeente Middelburg.

Ik heb allemaal hele verschillende verhalen gehoord, uit Zierikzee, Middelburg, Goes. Daar zie ik al grote verschillen in. Het is niet allemaal hetzelfde

Ik praat dan van Middelburg. We weten allemaal dat de woningnood heel groot is en er zijn nog meer doelgroepen die passend willen wonen. Jongeren, ouderen en jullie doelgroep.

Stel dat we woningen gaan bouwen voor jullie doelgroep.

Waar zou dat moeten staan en hoe zou dat eruit moeten zien? En dan maakt het niet uit waar. Ik weet niet of het gerealiseerd kan worden, maar ik zou het graag mee willen nemen.

De een heeft behoefte aan rust en de andere aan ruzie(?)

Je mag het nu zelf zeggen.

Op de BW is heel weinig privacy. Eigen toilet en douche, zou fijn zijn als daaraan gedacht wordt.

Ik zou een gezamenlijke grote ruimte beneden fijn vinden, wel ieder een eigen appartement maar ook iets gezamenlijks.

Ik hoor lotgenotencontact, ik hoor eenzaamheid

(...)

Privacy is wel een ding.

Ik ben van Vlissingen en ik hoor jullie zeggen ik heb iemand nodig als het minder gaat. En volgens mij is er verschil in of je iemand bekend nodig hebt, of iemand die je gewoon kunt bellen.

Ik werk in Vlissingen en ik hoor jullie een aantal keren zeggen, eigenlijk heb je wel iemand nodig waar je terug kunt vallen op het moment dat het even wat minder gaat. En volgens mij is er verschil in of iemand bekend is

Of iemand die je gewoon kunt bellen, dat is eigenlijk mijn vraag. Want als er iemand op Walcheren/zeeland 24 uur beschikbaar is zal dat jullie helpen bij zelfstandig wonen, of moet het echt iemand zijn die je kent, iemand die begrijpt waar het over gaat.?

Iemand die bekend is met verschillende ziektebeelden in de psychiatrie en de een kan dat wel en de ander kan dat niet.

Gewoon behoefte aan kennis.

Maar het punt is bij de gemeente dat. bereikbaarheid is heel belangrijk is. Ik hoor verschillende van jullie zeggen dat iemand om 11 uur s avonds de telefoon opneemt, los van tarieven die spelen Dat er gewoon iemand bereikbaar is. Je zoekt houvast op het moment dat je dat nodig hebt, dat kan helpen en ik hoorde ook en als het in de buurt is van de BW, dat helpt ook.

Al die mensen kennen je, en die mensen kennen mij. Ik weet naar wie ik met een vraag naar toe moet. En bij wie niet. Dat is fijn om te weten. Bij een centraal centrum (...)

Dus het zou niet zoveel uitmaken wie het is maar iemand die verstand van zaken heeft, en je verhaal kan doen dat je niet aan je lot overgelaten wordt.

Een ervaringsdeskundige.

Dat is denk ik een heel groot punt.

Dat is een heel belangrijk houvast als je op jezelf gaat wonen.

Dat ze even je hoofd leeg kunnen maken, dat je kunt slapen er niet steeds over zit te denken en te piekeren je niet bang bent.

Precies (...) Een ruggensteuntje.

Ik was in Amsterdam op werkbezoek bij een grote crisisdienst en daar zat de hele dag iemand aan de telefoon voor mensen ruzie hadden(...), die zich niet lekker voelde.... Die niet goed konden slapen Alleen maar telefoontjes aan te nemen en die kende de mensen ook gewoon bij naam. Dat is interessant om te zien.

Dat helpt dus ook echt, een gesprek van 10 minuten, een kwartier. Hoeft niet lang te zijn. Daar heb je houvast aan kun je weer slapen of de dag door. Ja, ja, zodat je de volgende dag weer verder kunt waar je zo tegenop zag.

Ik zie collega's achterin mee te knikken, Interessant he, dat zijn collega's die zelfstandig wonen. Kun je nagaan.

Wij zoeken (...) om jullie zelfstandig te laten wonen, of niet als je juist andersom (?) er moet eigenlijk een werkwijzer komen dat je je mentaal veilig voelt dat je op het moment dat er iets is, je iemand kunt bellen.

Dat is iets voor ons om over na te denken.

Wat de ouderen betreft. We hebben in Vlissingen, maar dat was een hele andere doelgroep, een doelgroep die verslaafd was en een doelgroep die het syndroom van Down heeft. Je ziet als mensen ouder worden dat ze graag weer bij elkaar willen wonen, daar moet je als gemeente over denken dat je verschillende bewegingen ziet. Dat mensen zelfstandig willen wonen maar later weer bij elkaar willen zodat je hulp van elkaar en voor elkaar hebt dat je op elkaar terug kunt vallen. Het is voor de gemeente een beetje zoeken

Wat is nu de beste woonvorm. De een voelt zich beter bij zelfstandig, en de ander zegt laat mij maar in BW. Dat zijn 2 verschillende wensen en dat maakt het voor ons best ingewikkeld. Zoveel mensen zoveel wensen. Maar het belangrijkste punt is wel dat als er zich wat voor doet dat je dan bij een centraal nummer terecht zou kunnen.

Je ziet dat het dan uit de hand loopt en als je maar moet wachten en wachten, dat dat tot een crisis gaat leiden.

In hoor in de overtreffende trap, dan bellen we de crisisdienst, maar dat is helemaal niet nodig als je opneemt en het voor kan zijn door een gewoon gesprek te hebben.

Het is niet nodig de crisisdienst te bellen, als je iemand kan spreken, is het opgelost en wordt het geen crisis.

Dat is ook veel goedkoper, ze raken in de war op den duur in een crisis en moeten dan opgenomen worden.

Wilde ik ook zeggen.

We hebben het ook over welkom voelen in de wijk, in de buurt, in de winkel. Wat is er nodig om je welkom te voelen in de wijk?

(...) maar dat liep helemaal niet (...) 1 keer in de maand koffiedrinken hier in dit gebouw, voor mensen uit de psychiatrie, maar dat liep helemaal niet, het werd wel gesubsidieerd.

Oké. Is er meer? Hoe zou je je beter thuis voelen op het moment dat je zelfstandig gaat wonen? Kan er iets gebeuren?

Ik ben zelfstandig gaan wonen, in het begin zijn de mensen alleen maar nieuwsgierig, daar komt het op neer, en ze praten uit gewoonte (?)

Oké, ik weet nog dat ik bang was wat ik moest zeggen als mensen iets zouden vragen.

Nee, hoor. Jij vertelt gewoon niks. Ik had wel de pech, ik had een oude buurvrouw, en een kennis die woonde tegenover de BW waar ik vandaan kwam, daar gaat je 2e kans. Ik had het liever zelf verteld. Ik ben er heel transparant over.

Even snel een rondje; Zou jij het zeggen tegen de burens dat uit de BW komt? Licht eraan wie mijn burens zijn.

Dan moet ik wel iemand vertrouwen.

In Zierikzee is het wel gauw rond hoor.

Ik woon er nu 2 1/2 jaar, maar ik ga er niet over vertellen, Soms stellen ze lastige vragen. Waar woon je, waar werk je, wat doe je, soms verzin ik wat. Ik hou het maar een beetje vaag.

Ik wou net zeggen, dat is een van de lastigste dingen. Je wordt uitgenodigd en dan vroegen mensen, wat doe en waar kom je vandaan?

Mag ik nog wat vragen?

Volgens mij is dat een van de zaken die heel nadrukkelijk speelt.

Ik wil het woord schaamte niet noemen maar het kernbegrip depressie bij mijzelf, al heel lang geleden. Dan liep ik langs de zeedijk en dan zeiden collega's, ziet er leuk werk (?) dat idee hoe je dat nu eigenlijk weghaalt bij de mensen om je heen en in de buurt. Het stigmatiseren, speelt wel een rol. Een hele grote rol.

X, Wat heeft jou geholpen, toen? Hoe voelde jij je welkom met de mensen om je heen? Wat moesten mensen wel en niet zeggen?

Ik was, als ik wat hoorde werd ik al boos dat ik hoorde dat er over mij gesproken werd, dat vond ik niet zo heel fijn. Op een gegeven moment ben ik het gaan negeren. In de trant van ik probeer hier terug te komen, in het arbeidsproces. Daarbij is ook de nodige begeleiding handig Ik werd op mijn eigen team in een andere functie gezet waardoor je het idee hebt in een hele andere werkomgeving te komen. Het type begeleiding die je hierbij krijgt is wel belangrijk. Dat je dat kan bespreken hoe je dat het beste zou kunnen krijgen, dan nog is de ervaring, mensen roddelen altijd, dat doen ze ook als je niks mankeert. Daar doe je niks aan.

Er is ook een andere variant he, mensen willen je soms niet begrijpen.

Hadden mensen beter moeten vragen? Was dat plezierig geweest?

Dat hangt er een beetje vanaf, dat hangt van de mate van ziek zijn af, op het moment dat je je niet goed voelt heb je niet zozeer de behoefte om je verhaal te doen. Voel je je wat beter is het ook niet altijd fijn, maar dan vertel je wat makkelijker wat je beleeft en hoe je je voelt.

Lastig he het is voor iedereen weer anders.

Zeker als je je tussen de gewone mensen begeeft, heb je toch ook

Ik ga heel vaak uit en heel veel mensen weten niet wat ik mankeer of dat ik werk of zo maar sommigen snappen er helemaal niks van.

Je hebt heel lang een dubbelleven geleid.

Ja een patiënten leven en een gewoon leven.

Zou het fijn zijn als je dat niet meer hoefde te doen?

Ja zou me heerlijk lijken.

Ik schaam me er gewoon voor dat ik geen werk heb en dat ik thuis zit en dat ik ziek ben. Ik kan er niks aan doen, maar.

Als we het nu eens omdraaien, wat zouden dan de gewone mensen moeten leren? Een ideale wereld, wat zouden ze moeten leren? Er zou een les moeten komen, hoe doe je normaal tegen bijzondere mensen?

Ik zou iemand accepteren, hoe iemand is.

Wij moeten ook leren er ons niet te veel van aan te trekken.

Nu ben ik bijna 60 en denk, ik ga me er niet meer zo druk over maken wat ze er allemaal van denken.

Negeren is ook een medicijn.

Als de mensen die je dierbaar zijn je maar begrijpen, dan ben je al een heel end

Is er nog meer?

Die gezonde voeding triggert me (?) ook wel hoor.

Is er dan nergens een buurtkern waar je een moestuin kunt maken?

Vorige week sprak ik mensen die maar 1x per dag konden eten, die zelfstandig wonen en die echt veel te weinig geld hadden.

Dan maar geen nieuwe kleren of sport. Eten is wel heel belangrijk. Je voelt je ook slechter. Dat is waar
Laatste vraag;

Ik vond het heel erg, je patiënten leven en je gewone leven.

Ik had ook opgeschreven dat als je uit BW komt en je gaat die stap maken dan ligt vereenzaming op de loer.

Ik vroeg me afgaan daar ook de gesprekken over op het moment dat je in BW zit. Hebben jullie het er dan over wat kan ik doen om dat strakjes tegen te gaan?

X; heb je daar gesprekken over?

Ja daar heb je wel gesprekken over maar je gooien je niet in het diepe nog, maar als je daar dan op doorgaat; ja dat komt wel, dan kom ik niet verder en dat is dan toch wel lastig, ja dan stopt het en dat speelt dan steeds in je hoofd. Ze gooien je niet in het diepe, maar zo voelt het wel. Jij staat erachter en ik sta ervoor.

Zo heb ik het niet ervaren, ze hebben me niet in het diepe gegooid.

Het is goed om te weten, iedereen mag zijn eigen beleving ervaren.

Het is fijn om te horen dat X niet, maar X wel in het diepe is gegooid, iedereen heeft zijn eigen ervaring daarin.

We gaan langzamerhand afronden.

Jullie hebben volgens mij waanzinnig veel kennis geleverd, aan deze zijde, waarvoor ongelooflijk veel dank... en maken een verslag. Nu wil ik vragen om foto's te maken om in het verslag te laten zien om welke mensen het gaat.

Het zijn geen fictieve mensen, nee om deze mensen gaat het. Zijn er mensen die eraan mee willen dragen van ik wil wel met een foto in dat gemeente verslag staan.

Waar komt dat terecht?

Het is in de eerste plaats een document wat wordt gepresenteerd bij de gemeenteraad.

Niet op internet of.

Welke gemeenteraad/

Alle gemeenteraden van zeeland.

O, nou.

Ja maar het hoeft niet.

Ik vind wel dat het een gezicht moet krijgen of zo.

Mij maakt het ook niet uit.

Liever niet.

Ik kan misschien een suggestie geven. De gemeente krijgt alle stukken, maar we kunnen er ook een slotje bij zetten dan weten de mensen, hier moeten we extra zorgvuldig mee om gaan en dan blijft het bij de gemeenteraad, niet verder dan daar, misschien is dat een optie?

Ja, ja.

Dan moet er duidelijk gecommuniceerd worden met de griffie, dit moet achter een slotje en dat moet daar blijven.

Ik woon nu 52 jaar in Middelburg. En ik ken heel wat mensen van de gemeente, die kennen niet mijn achtergrond. (...) zit hier ook van de gemeente, maar hij ken mij niet meer, maar.

Ik kom uit de gewone wereld en ik heb een geheim voor die wereld, waar ik me voor schaam.

Als je het niet zeker, of dat je er geen moeite mee hebt.

Je krijgt een hartstikke mooie foto.

Ik ga m'n best doen.

Van de week zei al iemand, ik ga mezelf thuis ophangen boven de open haard en ik wil hem gesigneerd hebben, dat kan ook nog heb ik begrepen.

Wij zouden er heel blij mee zijn.

Ik heb de vraag van X of er bij de soms letterlijk uitspraken van jullie een naam bij mag komen te staan.

Maar dat komt vanzelf. Of helemaal anoniem.

Komt er nog een verslag voor ons van dit?

Absoluut, we gaan nog een keer een rondje doen om te vragen wat heeft dit voor jullie betekent en wat heeft het opgebracht? Heel fijn

Tijd te weinig eigenlijk

Ik hoorde dat de WMO geen 3e BW wil maken in Middelburg. Is dat zo? Jullie willen dingen veranderen.

Dit is een hele technische vraag.

We zijn voor heel Zeeland aan het kijken, hoeveel plekken zijn er nu nodig, wat voor type plek daar is dit gesprek ook informatie voor, wat hebben we nu echt nodig, er is nog geen specifiek besluit dat er in Vlissingen iets bij komt.

Waar zijn plekken nodig en waar niet, of juist niet als we weer zoveel mogelijk mensen zelfstandig willen laten wonen.

Als er mensen zelfstandig gaan wonen is er juist weer wel plek om richting BW te gaan en dat soort afwegingen, die worden gemaakt en dat moet vrij zorgvuldig gebeuren, omdat je ook niet wilt dat er plek te kort is natuurlijk. Dat is waar 13 Zeeuwse gemeenten op dit moment in over gesprek gaan.

Ik wil jullie hartelijk bedanken en het is zeker de bedoeling dit in de toekomst vaker te doen. Dit is een eerste aftrap geweest en super bijzonder want jullie zijn gewoon de eerste in Zeeland samen met de vorige groep, die dit doen. Ik weet van de vorige groep dat het door de gemeente heel goed is ontvangen en volgens mij is dat met jullie net zo, dus laten we hopen dat het een vervolg krijgt. Dat steeds meer mensen mee mogen praten over hun eigen leven.

Mag ik namens Middelburg, als je hulp of raad nodig hebt mag je altijd bellen.

Superfijn. Doe voorzichtig buiten, het waait hard en wat de vergoedingen en bonnen betreft, hou die meneer met de staart in de gaten.

Dank voor je aanwezigheid.

Bijlage 3 Verslag naar aanleiding van spiegelgesprek op 14 en 21 oktober 2021

Collectieve ervaringskennis

Wat is er nodig wanneer mensen zelfstandig gaan wonen vanuit een Beschermd Woonvorm?

Verslag naar aanleiding van spiegelgesprek op 14 en 21 oktober 2021

Onderdeel van het project: Beter gebruik maken van collectieve ervaringskennis door gemeenten.

Inleiding

Collectieve ervaringskennis is een brede bron aan kennis die gezamenlijk wordt opgebouwd door met een groep te reflecteren op gedeelde levenservaringen. Dit proces van reflectie is onder leiding van een ervaringsdeskundige uitgevoerd tijdens de spiegelgesprekken. De uitgetypte spiegelgesprekken zijn daarna door twee ervaringsdeskundigen geanalyseerd en vergeleken met collectieve ervaringskennis uit landen wereldwijd met soortgelijke voorzieningen als Nederland. In dit verslag wordt de collectieve ervaringskennis beschreven. De collectieve ervaringskennis is verdeeld in verschillende thema's. Sommige onderwerpen komen onder verschillende hoofdthema's terug en hebben een aparte markering (*).

Behoeftte aan specifieke voorzieningen

- Er is behoefte aan een specifieke BW voor ouderen.
- Wanneer mensen nog niet beschermd wonen, maar dit mogelijk een optie is, is er behoefte aan een (onderzoeks)huis waarin dit zorgvuldig kan worden onderzocht. Dit om onnodig beschermd wonen te voorkomen en indien nodig een passende voorziening te kunnen kiezen (*).
- Het verschil tussen de verschillende Beschermd Woonvormen is groot, vanuit de ene BW is de ondersteuning groot, voldoende en jarenlang op orde (denk aan elke week eten, 24x7 kunnen bellen etc.) terwijl bij andere BW's de ondersteuning direct stopt zodra iemand verhuisd. Het is belangrijk om hier goede, passende en sluitende afspraken over te maken, voor minimaal 1 jaar, waarna deze geëvalueerd worden. Dit omdat de angst bij mensen voor terugval groot is en de behoefte aan ondersteuning hoog is. Een jaar is hierbij daarom nog zeer beperkt gezien de grote stap die mensen zetten (*).
- Het is belangrijk dat de steun letterlijk dichtbij is. Veel mensen hebben om deze reden ook de behoefte om dicht bij een BW te wonen. Het lastige is dat hier regels voor zijn, de maximale afstand tot de BW mag 2 kilometer zijn (*).
- Wat betreft de woonplek is het voor mensen vooral belangrijk om dicht bij de BW en het openbaar vervoer en voorzieningen te wonen. Dit omdat ze vaak enkel een fiets ter beschikking hebben en het OV duur is. Daarnaast vinden mensen het belangrijk om hun kinderen (als die er zijn) te kunnen ontvangen.
- Er is behoefte aan een fysieke plek waar mensen naartoe kunnen, iets leuks kunnen doen, kunnen kletsen, eten, lotgenoten kunnen ontmoeten etc. Dit kan de BW zijn maar dit kan ook een andere voorziening zijn waar dit wordt gefaciliteerd.
- Er is grote behoefte aan een 24x7 bereikbare telefoonlijn, bemand door mensen die veel weten hoe een psychische kwetsbaarheid kan ingrijpen op het leven en hoe het leven kan ingrijpen op een psychische kwetsbaarheid. Dit kunnen ervaren psychiatrische verpleegkundigen zijn of ervaringsdeskundigen of maatschappelijk werkers. Het is met nadruk geen crisislijn maar bedoeld om kort wat zaken te structureren en zo crisis te voorkomen. Het is belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar wat mensen zeggen en welk probleem zij ervaren, mensen voelen zich vaak niet gehoord. Dit hoeft geen bekende hulpverlener te zijn, iemand met verstand van zaken is het belangrijkste. De eigen bijdrage voor het bellen van de BW overdag of 24x7 verschilt. De hoogte van de bijdrage voor 24x7 kunnen bellen is voor veel mensen te hoog, waardoor zij kiezen voor van 09.00 tot 17.00 uur terwijl deze ondersteuning voor hen wel belangrijk is. Mensen bellen niet naar de HAP (de aangewezen route voor crisis) omdat dit niet voldoet aan hun behoefte op dat moment namelijk: een praatje van 10-15 minuten ter structureren. Zo'n gewoon gesprek voorkomt een crisis. Met name in het weekend en 's avonds is dit een belangrijk aspect. Wanneer iemand zelfstandig gaat wonen vanuit een BW valt de sociale controle weg. Deze is voor mensen

belangrijk, zeker als zij de neiging hebben om terug te vallen of zichzelf te verwaarlozen. Kijk hoe dit per persoon opgelost kan worden (*).

- Er is behoefte aan lotgenotencontact. Om mee te praten of wandelen. Mensen geven aan dat ze niet naar een buurthuis gaan, maar wel als daar lotgenotencontact wordt gefaciliteerd. Het contact met 'normale en gezonde' mensen is een te hoge drempel. Een brug slaan tussen de twee groepen mensen door een ervaringsdeskundige kan hier van grote meerwaarde zijn (*).
- Er is behoefte aan één loket waar alle informatie rondom zelfstandig wonen, maar ook andere wetten, regels en voorzieningen beschikbaar is. Wel is het belangrijk dat er specialisten aanwezig zijn bij zo'n loket (*).
- Team thuis wordt genoemd als een positieve ervaring.

Vereenzaming

- Als je vanuit een Beschermde Woonvorm zelfstandig gaat wonen heb je een verhoogde kans om te vereenzamen.
- Het contact leggen met 'normale' mensen kan ingewikkeld zijn voor mensen. Daarom kan het fijn zijn om samen activiteiten te ondernemen waar anderen bij zijn (*).

Ondersteuning

- Zelfstandig Wonen is voor mensen dermate spannend dat ze behoefte hebben aan een coach of begeleider die hen door dit proces heen ondersteunt; die bijvoorbeeld ook herinnert aan medicatie inname, het vasthouden van structuur maar ook ondersteunt bij het opbouwen van sociale contacten en de weg vinden in regelgeving en de nieuwe woonomgeving. Minimaal 1 contactmoment per week is van belang.
- Het contact leggen met 'normale' mensen kan ingewikkeld zijn voor mensen. Daarom kan het fijn zijn om samen activiteiten te ondernemen waar anderen bij zijn (*).
- Er zijn mensen die graag meedoen in de maatschappij zonder lotgenoten maar die deze stap heel spannend vinden en daarom behoefte hebben aan ondersteuning hierbij (*).
- Mensen ervaren stigma in de maatschappij ten aanzien van psychische problemen en durven daarom niet te vertellen wat hun achtergrond is in hun nieuwe woonomgeving. Mensen zouden graag handvatten krijgen bij situaties waarin zij mogelijk iets meer over zichzelf willen of moeten vertellen. Mensen hebben de wens om de kloof tussen een gewoon leven en een patiënten leven op te heffen. Het is belangrijk om hier voordat iemand zelfstandig gaat wonen aandacht aan te besteden bijvoorbeeld door middel van de HOP. (<https://phrenos.mett.nl/hvl/herstelthemas/thema+maatschappelijk+en+persoonlijk+herstel/best+practices+maatschappelijk+en+persoonlijk/1848000.aspx>) (*).
- De overgang van BW naar zelfstandig wonen is een grote overgang, waar zorgvuldigheid bij hoort. Het gaat van drukte naar stilte, van groep naar alleen. Dit is geen vanzelfsprekende overgang. Hier horen goede afspraken bij met iemand uit het netwerk, een coach of de BW. Dit wordt als heel belangrijk ervaren.
- Er wordt verzocht om de langdurige zekerheid van 24x7 beschikbare hulp/ondersteuning. Bij voorkeur van iemand die al bekend is, maar een multideskundige, neutrale persoon met verstand van zaken komt in aanmerking (*).
- Veel mensen beschrijven het leven tussen twee werelden, de normale wereld en de patiënten wereld. Er is op basis van deze kloof behoefte aan iemand die je begeleidt over de brug van de ene naar de andere wereld (*).
- Er is behoefte aan een persoon met wie je zorgvuldig onderzoek kan doen naar welke voorziening

het beste bij een persoon past, of wat de beste oplossing is voor een ingewikkelde, ontwrichtende situatie. Die met je meedenkt. Mensen hebben behoefte aan een neutrale ondersteuner in dit proces die ook voor je opkomt indien gewenst. Dit kan een hulpverlener zijn of een ervaringsdeskundige of een combinatie van deze twee (*).

- Het verschil tussen de verschillende Beschermde Woonvormen is groot, vanuit de ene BW is de ondersteuning groot, voldoende en jarenlang op orde (denk aan elke week eten, 24x7 kunnen bellen etc.) terwijl bij andere BW's de ondersteuning direct stopt zodra iemand verhuisd. Het is belangrijk om hier goede, passende en sluitende afspraken over te maken, voor minimaal 1 jaar, waarna deze geëvalueerd worden. Dit omdat de angst bij mensen voor terugval groot is en de behoefte aan ondersteuning hoog is. Een jaar is hierbij daarom nog zeer beperkt gezien de grote stap die mensen zetten (*).
- Het is belangrijk dat de steun letterlijk dichtbij is. Veel mensen hebben om deze reden ook de behoefte om dicht bij een BW te wonen. Het lastige is dat hier regels voor zijn, de maximale afstand tot de BW mag 2 kilometer zijn (*).
- Mensen ervaren een kwetsbaarheid ten opzichte van instanties. Dit maakt dat het contact leggen met instanties of dingen regelen heel spannend is en direct invloed heeft op de manier waarop zij kwetsbaarheid ervaren. Aan de oorsprong van deze kwetsbaarheid ligt mogelijk (zelf)stigma ten grondslag. Hulp bij deze gesprekken is daarom gewenst (*).
- Voordat mensen zelfstandig gaan wonen willen ze graag beter voorbereid worden op dit proces door met begeleiders, of andere personen kunnen werken aan de intrapsychische aspecten van het zelfstandig gaan wonen. Mensen missen dit nu nog in hun huidige proces richting zelfstandig wonen (mensen voelen nu de ruimte niet om dit bespreekbaar te maken met begeleiding van de BW) (*).
- Er is behoefte aan minimaal wekelijks contact met een vertrouwd persoon om lopende zaken te bespreken (zoals eerder genoemd) dit ook ter voorkoming van terugval (*).
- Er is grote behoefte aan een 24x7 bereikbare telefoonlijn, bemand door mensen die veel weten hoe een psychische kwetsbaarheid kan ingrijpen op het leven en hoe het leven kan ingrijpen op een psychische kwetsbaarheid. Dit kunnen ervaren psychiatrische verpleegkundigen zijn of ervaringsdeskundigen of maatschappelijk werkers. Het is met nadruk geen crisislijn maar bedoeld om kort wat zaken te structureren en zo crisis te voorkomen. Het is belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar wat mensen zeggen en welk probleem zij ervaren, mensen voelen zich vaak niet gehoord. Dit hoeft geen bekende hulpverlener te zijn, iemand met verstand van zaken is het belangrijkste. De eigen bijdrage voor het bellen van de BW overdag of 24x7 verschilt. De hoogte van de bijdrage voor 24x7 kunnen bellen is voor veel mensen te hoog, waardoor zij kiezen voor van 09.00 tot 17.00 uur terwijl deze ondersteuning voor hen wel belangrijk is. Mensen bellen niet naar de HAP (de aangewezen route voor crisis) omdat dit niet voldoet aan hun behoefte op dat moment namelijk: een praatje van 10-15 minuten ter structurering. Zo'n gewoon gesprek voorkomt een crisis. Met name in het weekend en 's avonds is dit een belangrijk aspect. Wanneer iemand zelfstandig gaat wonen vanuit een BW valt de sociale controle weg. Deze is voor mensen belangrijk, zeker als zij de neiging hebben om terug te vallen of zichzelf te verwaarlozen. Kijk hoe dit per persoon opgelost kan worden (*).
- Er is behoefte aan lotgenotencontact. Om mee te praten of wandelen. Mensen geven aan dat ze niet naar een buurthuis gaan, maar wel als daar lotgenotencontact wordt gefaciliteerd. Het contact met 'normale en gezonde' mensen is een te hoge drempel. Een brug slaan tussen de twee groepen mensen door een ervaringsdeskundige kan hier van grote meerwaarde zijn (*).
- De regels of het in aanmerking komen voor regelingen (zoals huurtoeslag, vervoer, zorgtoeslag,

etc.) zijn ingewikkeld voor mensen, er is behoefte aan ondersteuning bij dit proces.

Maatschappelijk Werk doet dit vaak niet.

- Er is behoefte aan ondersteuning op het gebied van verhuizen, mensen hebben die vaardigheden vaak niet. Het gaat ook om praktische zaken zoals geld om te verhuizen of meubels (*).
- Begrip vanuit instanties en hulpverleners dat het proces richting zelfstandig wonen tijd en aandacht kost en niet vanzelf gaat is voor mensen belangrijk. Het blijkt lastig te zijn om dit aan te kaarten (*).
- Het oppakken van vaardigheden thuis is anders dan in een Beschermd Woonvorm. Denk bijvoorbeeld aan koken, mensen weten vaak niet meer hoe dat moet. Om dit reden is er ook behoefte aan een dagindeling. Ondersteuning bij het aanleren van deze vaardigheden kan gedaan worden door de BW maar ook door een individuele coach (*).
- Mensen ervaren weinig tot geen inspraak in de hoeveelheid en soort geïndiceerde hulp. Er zijn vaste DBC's of begeleidingscontacten maar er is nauwelijks invloed op de inhoud hiervan. Mensen hebben vooral behoefte aan iemand die iets met hen onderneemt, luistert, structureert en meedenkt (*).

Voorkomen van crisis

- Er wordt verzocht om de langdurige zekerheid van 24x7 beschikbare hulp/ondersteuning. Bij voorkeur van iemand die al bekend is, maar een multideskundige, neutrale persoon met verstand van zaken komt in aanmerking (*).
- Het verschil tussen de verschillende Beschermd Woonvormen is groot, vanuit de ene BW is de ondersteuning groot, voldoende en jarenlang op orde (denk aan elke week eten, 24x7 kunnen bellen etc.) terwijl bij andere BW's de ondersteuning direct stopt zodra iemand verhuisd. Het is belangrijk om hier goede, passende en sluitende afspraken over te maken, voor minimaal 1 jaar, waarna deze geëvalueerd worden. Dit omdat de angst bij mensen voor terugval groot is en de behoefte aan ondersteuning hoog is. Een jaar is hierbij daarom nog zeer beperkt gezien de grote stap die mensen zetten (*).
- Het is belangrijk dat de steun letterlijk dichtbij is. Veel mensen hebben om deze reden ook de behoefte om dicht bij een BW te wonen. Het lastige is dat hier regels voor zijn, de maximale afstand tot de BW mag 2 kilometer zijn (*).
- Er is behoefte aan minimaal wekelijks contact met een vertrouwd persoon om lopende zaken te bespreken (zoals eerder genoemd) dit ook ter voorkoming van terugval (*).
- Er is grote behoefte aan een 24x7 bereikbare telefoonlijn, bemand door mensen die veel weten hoe een psychische kwetsbaarheid kan ingrijpen op het leven en hoe het leven kan ingrijpen op een psychische kwetsbaarheid. Dit kunnen ervaren psychiatrische verpleegkundigen zijn of ervaringsdeskundigen of maatschappelijk werkers. Het is met nadruk geen crisislijn maar bedoeld om kort wat zaken te structureren en zo crisis te voorkomen. Het is belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar wat mensen zeggen en welk probleem zij ervaren, mensen voelen zich vaak niet gehoord. Dit hoeft geen bekende hulpverlener te zijn, iemand met verstand van zaken is het belangrijkste. De eigen bijdrage voor het bellen van de BW overdag of 24x7 verschilt. De hoogte van de bijdrage voor 24x7 kunnen bellen is voor veel mensen te hoog, waardoor zij kiezen voor van 09.00 tot 17.00 uur terwijl deze ondersteuning voor hen wel belangrijk is. Mensen bellen niet naar de HAP (de aangewezen route voor crisis) omdat dit niet voldoet aan hun behoefte op dat moment namelijk: een praatje van 10-15 minuten ter structurering. Zo'n gewoon gesprek voorkomt een crisis. Met name in het weekend en 's avonds is dit een belangrijk aspect. Wanneer iemand zelfstandig gaat wonen vanuit een BW valt de sociale controle weg. Deze is voor mensen

belangrijk, zeker als zij de neiging hebben om terug te vallen of zichzelf te verwaarlozen. Kijk hoe dit per persoon opgelost kan worden (*).

- Het hebben van daginvulling is cruciaal voor het slagen van het proces richting zelfstandig wonen en het voorkomen van terugval (*).

Noodzakelijke vaardigheden

- Veel mensen beschrijven het leven tussen twee werelden, de normale wereld en de patiënten wereld. Er is op basis van deze kloof behoefte aan iemand die je begeleidt over de brug van de ene naar de andere wereld (*).
- Mensen geven aan dat ze vaardigheden missen in het leggen van sociale contacten en andere sociale activiteiten die horen bij zelfstandig wonen (denk aan praatje maken met de burens, naar een sportclub gaan etc.) Mensen hebben behoefte aan het trainen van deze vaardigheden voordat ze zelfstandig gaan wonen en daarna. Dit kan ook via internet.
- Mensen ervaren een kwetsbaarheid ten opzichte van instanties. Dit maakt dat het contact leggen met instanties of dingen regelen heel spannend is en direct invloed heeft op de manier waarop zij kwetsbaarheid ervaren. Aan de oorsprong van deze kwetsbaarheid ligt mogelijk (zelf)stigma ten grondslag. Hulp bij deze gesprekken is daarom gewenst (*).
- Voordat mensen zelfstandig gaan wonen willen ze graag beter voorbereid worden op dit proces door met begeleiders, of andere personen kunnen werken aan de intrapsychische aspecten van het zelfstandig gaan wonen. Mensen missen dit nu nog in hun huidige proces richting zelfstandig wonen (mensen voelen nu de ruimte niet om dit bespreekbaar te maken met begeleiding van de BW) (*).
- Het oppakken van vaardigheden thuis is anders dan in een Beschermd Woonvorm. Denk bijvoorbeeld aan koken, mensen weten vaak niet meer hoe dat moet. Om dit reden is er ook behoefte aan een dagindeling. Ondersteuning bij het aanleren van deze vaardigheden kan gedaan worden door de BW maar ook door een individuele coach (*).

Stigma

- Veel mensen beschrijven het leven tussen twee werelden, de normale wereld en de patiënten wereld. Er is op basis van deze kloof behoefte aan iemand die je begeleidt over de brug van de ene naar de andere wereld (*).
- Mensen ervaren stigma in de maatschappij ten aanzien van psychische problemen en durven daarom niet te vertellen wat hun achtergrond is in hun nieuwe woonomgeving. Mensen zouden graag handvatten krijgen bij situaties waarin zij mogelijk iets meer over zichzelf willen of moeten vertellen. Mensen hebben de wens om de kloof tussen een gewoon leven en een patiënten leven op te heffen. Het is belangrijk om hier voordat iemand zelfstandig gaat wonen aandacht aan te besteden bijvoorbeeld door middel van de HOP. (<https://phrenos.mett.nl/hvl/herstelthemas/thema+maatschappelijk+en+persoonlijk+herstel/best+practices+maatschappelijk+en+persoonlijk/1848000.aspx>) (*).
- In het kader van het tegengaan van stigma is het voor mensen belangrijk dat zij iemand hebben die hen neemt zoals ze zijn, ondanks alles.

Informatievoorziening

- Er is gebrek aan informatie over wat er komt kijken bij het weer zelfstandig gaan wonen (of juist beschermd gaan wonen). Als suggestie wordt genoemd een website met de naam: www.ikwilzelfstandigwonen.nl Deze site kan ook gebruikt worden voor het aanleren van vaardigheden

of het stellen van vragen.

- Er is behoefte aan een persoon met wie je zorgvuldig onderzoek kan doen naar welke voorziening het beste bij een persoon past, of wat de beste oplossing is voor een ingewikkelde, ontwrichtende situatie. Die met je meedenkt. Mensen hebben behoefte aan een neutrale ondersteuner in dit proces die ook voor je opkomt indien gewenst. Dit kan een hulpverlener zijn of een ervaringsdeskundige of een combinatie van deze twee (*).
- Het is voor mensen vaak niet duidelijk waar zij hulp moeten krijgen en hoe ze dit moeten vragen en formuleren. Zeker bij ingewikkelde problemen. Het is belangrijk dat mensen hieraan herinnerd worden door bijvoorbeeld een uitgebreid gesprek.

Mogelijkheid om onderzoek te doen naar de eigen situatie

- Er is behoefte aan een persoon met wie je zorgvuldig onderzoek kan doen naar welke voorziening het beste bij een persoon past, of wat de beste oplossing is voor een ingewikkelde, ontwrichtende situatie. Die met je meedenkt. Mensen hebben behoefte aan een neutrale ondersteuner in dit proces die ook voor je opkomt indien gewenst. Dit kan een hulpverlener zijn of een ervaringsdeskundige of een combinatie van deze twee (*).
- Wanneer mensen nog niet beschermd wonen, maar dit mogelijk een optie is, is er behoefte aan een (onderzoeks)huis waarin dit zorgvuldig kan worden onderzocht. Dit om onnodig beschermd wonen te voorkomen en indien nodig een passende voorziening te kunnen kiezen (*).
- Voordat mensen zelfstandig gaan wonen willen ze graag beter voorbereid worden op dit proces door met begeleiders, of andere personen kunnen werken aan de intrapsychische aspecten van het zelfstandig gaan wonen. Mensen missen dit nu nog in hun huidige proces richting zelfstandig wonen (mensen voelen nu de ruimte niet om dit bespreekbaar te maken met begeleiding van de BW) (*).

Daginvulling

- Mensen hebben behoefte aan daginvulling maar zaken als vervoer, financiën, regels, niet passende school, werk of dagactiviteiten centra zijn hierbij een groot probleem. Ook passende begeleiding richting werk of opleiding mist (*).
- Mensen willen graag sporten of wandelen of creatief bezig zijn, maar ook hierbij geldt dat gebrek aan financiën een struikelblok is (*).
- Het hebben van daginvulling is cruciaal voor het slagen van het proces richting zelfstandig wonen en het voorkomen van terugval (*).
- Er zijn mensen die graag meedoen in de maatschappij zonder lotgenoten maar die deze stap heel spannend vinden en daarom behoefte hebben aan ondersteuning hierbij (*).

Financiën

- Mensen hebben behoefte aan daginvulling maar zaken als vervoer, financiën, regels, niet passende school, werk of dagactiviteiten centra zijn hierbij een groot probleem. Ook passende begeleiding richting werk of opleiding mist (*).
- Mensen willen graag sporten of wandelen of creatief bezig zijn, maar ook hierbij geldt dat gebrek aan financiën een struikelblok is (*).
- De kosten voor budgetbegeleiding zijn te hoog voor mensen, terwijl ze deze voorziening vaak wel prettig vinden.
- Er is behoefte aan ondersteuning op het gebied van verhuizen, mensen hebben die vaardigheden vaak niet. Het gaat ook om praktische zaken zoals geld om te verhuizen of meubels (*).

- De eigen bijdrage voor Beschermd Wonen thuis is voor veel mensen te hoog, terwijl deze ondersteuning wel zinnig kan zijn.
- Het is ingewikkeld om van beperkte financiën te leven. Het heeft invloed op dagbesteding, voeding, sporten, vervoer, wel of geen budgetbeheer/bewind maar ook de soort hulp die mensen krijgen vanwege de eigen bijdrage.

Problemen die samenhangen met het hebben van een psychische kwetsbaarheid

- Mensen hebben moeite met zich concentreren, het lezen en onthouden van zaken. Ook om deze reden is begeleiding van belang.
- Plotselinge veranderingen zijn lastig voor mensen om mee om te gaan niet zozeer vanwege de verandering op zich (want daar hebben mensen veel ervaring mee) maar vanwege de onrust en onduidelijkheid die het veroorzaakt. Mede daarom is het belangrijk om hulp op en af te kunnen schalen in bepaalde omstandigheden.
- Zelfstandig wonen is belangrijk voor mensen omdat je zelf keuzes kan maken, tegelijkertijd maakt dat ook dat er meer druk ervaren wordt.
- De angst om 'in het diepe te gaan' na de BW is groot bij mensen, omdat de kans groot is dat ze volledig losgelaten worden.

Overige

- Wanneer mensen klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen belemmeren de grote wachtlijsten voor een huis dit proces.
- Wat betreft het proces naar het wonen in een BW toe: Mensen hebben hier meestal geen tot weinig invloed op gehad. Met name de mensen die vanuit opname of forensische zorg in een BW komen lijken geen invloed te hebben op hun woonplaats, voorziening, kamer of appartement etc.
- Er is behoefte aan één loket waar alle informatie rondom zelfstandig wonen, maar ook andere wetten, regels en voorzieningen beschikbaar is. Wel is het belangrijk dat er specialisten aanwezig zijn bij zo'n loket (*).
- Er is behoefte aan verhalen van mensen die het proces als doorlopen hebben als baken van hoop en perspectief. Het contact van ervaringsdeskundigen is in dit kader ook belangrijk. Ervaringsdeskundigen kunnen overigens verschillende rollen, ook in het geven van informatie en het bieden van ondersteuning en advies.
- Er is een behoefte aan dat gemeenten snappen dat het vinden en behouden van passend werk, dagbesteding of opleiding meer tijd en inzet kost dan bij een 'normaal/gezond' persoon.
- Begrip vanuit instanties en hulpverleners dat het proces richting zelfstandig wonen tijd en aandacht kost en niet vanzelf gaat is voor mensen belangrijk. Het blijkt lastig te zijn om dit aan te kaarten (*).
- Mensen ervaren weinig tot geen inspraak in de hoeveelheid en soort geïndiceerde hulp. Er zijn vaste DBC's of begeleidingscontacten maar er is nauwelijks invloed op de inhoud hiervan. Mensen hebben vooral behoefte aan iemand die iets met hen onderneemt, luistert, structureert en meedenkt (*).

Bijlage 4 Definitief Protocol voor de inzet van collectieve ervaringskennis en ervaringsdeskundigen door gemeenten

Vooraf

Wanneer in een gemeente gestart wordt met de inzet van ervaringskennis is het aan te bevelen om eenmalig (of naar behoefte meer) de onderstaande stappen te volgen zodat er draagvlak gecreëerd kan worden voor het uitvoeren van het protocol.

- Informeer en overtuig betrokken collega's en andere samenwerkingspartners
- Hiervoor is een informatiebijeenkomst aan te bevelen. Neem hiervoor contact op met de tussenpersoon die specialist is op het gebied van ervaringskennis. De informatiebijeenkomst gaat onder andere over de inzet van ervaringskennis (opbrengst, samenwerkingsvormen, hoe de werkwijze van ambtenaren hierdoor veranderd etc.).
- Maak heldere afspraken over wat er van de inzet van ervaringskennis wordt verwacht en ook van een eventueel in te zetten ervaringsdeskundige. Kijk ook naar vergoeding en waardering.

NB: De bovenstaande stappen worden uitgevoerd door een specialist op het gebied van ervaringskennis/ervaringsdeskundigheid.

Stap 1

De gemeente/beleidsmedewerker formuleert de vraag en/of verzameld de vraag omtrent 'mensen met verward gedrag' en collectieve ervaringskennis bij andere partijen (zoals wijkteams, zorginstellingen, belangenorganisaties, landelijke urgentie etc.). Wat is er nodig?

Stap 2

Stel op basis van de vraag vast wat er nodig is:

- a. Collectieve ervaringskennis van inwoners over bijvoorbeeld een beleidsthema, evaluatie van uitgevoerd beleid, problemen die mensen ervaren of behoefte aan voorzieningen.
- b. Een ervaringsdeskundige die zijn/haar ervaringskennis deskundig inzet in bijvoorbeeld een werkgroep of in het meedenken/schrijven van beleid gedurende het gehele proces.

In dien u kiest voor a neem dan contact op met Stichting HerstelTalent en maak een afspraak om de vraag te bespreken. Ter voorbereiding kunt u de checklist invullen die staat aan het einde van het protocol. Bel naar **06-22889296** of mail naar **info@hersteltalent.nl**
Indien u kiest voor b stopt hierbij het protocol.

Stap 3

Gesprek met tussenpersoon en aanvrager ter verheldering van de vraag en over wederzijdse verwachtingen en het maken van praktische afspraken. Tijdens dit gesprek wordt een keuze gemaakt voor de inzet van een ervaringsdeskundige of collectieve ervaringskennis. In dit project wordt de inzet van collectieve ervaringskennis uitgebreid uitgewerkt vanaf stap 4. Indien nodig worden er meerdere voorbereidingsgesprekken gevoerd om de vraag helder te krijgen. Tijdens het voorbereidingsgesprek moet duidelijk zijn op welke vraag de beleidsmedewerker minimaal een antwoord wil hebben.

Wanneer er wordt gekozen voor de inzet van ervaringsdeskundigheid volgen er andere stappen. De stappen zullen dan meer gericht zijn op:

- De vereiste kennis en vaardigheden.
- Een 'match' met een geschikte ervaringsdeskundige.
- Een gesprek over de wederzijdse verwachtingen.
- De inzet van de ervaringsdeskundige met eventueel ondersteuning tijdens het proces.
- De afronding en evaluatie.

Deze stappen worden nu niet uitgebreid omschreven omdat deze geen onderdeel van de pilot zijn maar kunnen wel degelijk horen bij de uiteindelijke taken van een tussenpersoon of organisatie.

Stap 4

Tussenpersoon gaat aan de slag met de werving van inwoners en het organiseren van de groep. Hiervoor worden onder andere mensen zelf benaderd via bestaand netwerk, via behandelaren/hulpverleners, via organisaties voor cliëntvertegenwoordiging en naasten, via een oproep in diverse (sociale) media enz. Gegevens worden opgeslagen (met toestemming van deelnemers i.v.m. privacy) op een beveiligde server. Ook vindt er een voorgesprek plaats met de deelnemers om een inschatting te maken of de persoon over de juiste ervaringen beschikt, uitleg te geven over het gesprek en eventuele praktische zaken door te spreken zoals ervoer en vergoeding.

Stap 5

Het spiegelgesprek wordt uitgevoerd. Een groep bestaat uit 8-12 deelnemers. De groep wordt begeleid door een ervaringsdeskundige die getraind is om een groep te motiveren tot het delen van ervaringen zodat deze later kunnen worden bewerkt tot collectieve ervaringskennis. Het gesprek wordt opgenomen zodat het later kan worden uitgetypt en bewerkt tot collectieve ervaringskennis. Bij voorkeur zijn de beleidsmedewerkers aanwezig. Het gesprek wordt gevoerd volgens de ideeën van een 'spiegelgesprek'. In tegenstelling tot een 'normaal' spiegelgesprek zitten de deelnemers tegenover de luisteraars in plaats van in een binnen en buitenkring. Dit omdat het voor de sprekers veiliger is om de luisteraars te kunnen zien. Alle aanwezigen worden gelijkwaardig behandeld door allemaal een privacyverklaring in te vullen, een sticker met voornaam te dragen en zich op dezelfde manier voor te stellen. De groep gaat in gesprek, de toehoorders luisteren. De gespreksleider gaat met de groep in gesprek over hun ervaringen met betrekking tot het thema en/of de kennisvraag die de gemeente heeft. Aan het einde van het gesprek kunnen de beleidsmedewerkers vragen stellen aan de deelnemers. Het is niet de bedoeling om in discussie te gaan. Het gesprek duurt maximaal twee uur met een pauze.

Stap 6

Na afloop van de bijeenkomst wordt de opnames van het gesprek uitgetypt, geanalyseerd en verwerkt tot collectieve ervaringskennis die in adviesvorm als antwoord op de vraag van de beleidsmedewerker wordt teruggegeven. De informatie wordt door de ervaringsdeskundige ook 'vertaalt' zodat deze bruikbaar is voor gemeenten in hun beleid. Dit verslag wordt besproken in een evaluatiegesprek. Dit faciliteert de vertaling van collectieve ervaringskennis naar de gemeente. Daarnaast wordt alle aanwezigen gevraagd naar hun ervaringen met het gesprek en eventuele verbeteringen/ aanvullingen.

Stap 7

Het proces wordt afgerond wanneer er geen vragen meer zijn en er overeenstemming is over de afronding. De financiële afronding wordt geregeld. De afspraken over vergoedingen voor de opdracht worden voor de start van de opdracht gemaakt.

Inzet ervaringsdeskundigen en andere opties

Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld het opstellen van een vragenlijst die aan meerdere inwoners kan worden voorgelegd of het creëren van een kennisplatform waar vraag en aanbod samen worden gebracht. Dit zijn zaken om later te onderzoeken maar zeker waardevolle ideeën en opties om de inzet van collectieve ervaringskennis door gemeente te bevorderen.

Checklist

Thema en gewenste ervaringskennis

1. Voor welk beleidsthema wilt u ervaringskennis inzetten?
2. Voor welke fase van het beleidsproces wilt u ervaringskennis inzetten? (Input op bepaald thema, evaluatie van bestaand beleid, ideeën voor uitvoering, verbetering van dienstverlening en/of samenwerkingen etc.)
3. Welke vraag heeft u? Waar wilt u antwoord op hebben?
4. Wilt u ervaringskennis van inwoners uit uw eigen gemeente of uit een bredere regio?
Omcirkel uw wens.
 - a. Ik wil graag ervaringskennis van enkel inwoners van mijn eigen gemeente.
 - b. Ik wil graag ervaringskennis van inwoners uit mijn eigen gemeente en andere gemeenten, namelijk: de gemeente(n) ...
 - c. Ik wil graag ervaringskennis uit een zo breed mogelijke regio in Zeeland.
 - d. Anders namelijk:

Praktische zaken

1. 1. Wanneer heeft u de informatie nodig?
2. 2. Kunt u aanwezig zijn bij het gesprek waarbij de informatie wordt verzameld?
3. 3. Wilt u eventueel nog andere mensen mee laten luisteren bij het gesprek?

Voor vragen bel **06-22889296** of mail naar **info@hersteltalent.nl**

Mogelijk gemaakt door

Herstel
Talent

Stichting HerstelTalent
Oranjelaan 19
4332 VA Middelburg

06 22 88 92 96
info@hersteltalent.nl

  hersteltalent

hersteltalent.nl